

Szerkesztőség

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal

Suly. Regele Ferdinandu 4/22
(József főherceg-ut.)

(Aradi Nyomda Vállalat.)

Sürgönyeim: Közlöny, Arad

Telefonszám

Szerkesztőség és kiadóhivatal

151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDEKEN

Kész évre ... 840 Lej

Fél évre ... 430 Lej

Negyed évre ... 210 Lej

Havonta ... 70 Lej

Hirdetések díjazás szerinti

Megjelenik naponta reggel

Egyes szám ára 4 lej, vasárnap

5 lej. Bucarestben 50 banival

több.

Reakció — akció!

Az ősrégi paradoxon, amely a hosszú évszázadok során annyiszor ismétlődött meg a történelem véres és gyászos lapjain, most ismét az aktualitás homlokterébe nyomult. Közvetlen közelünkben, szomszédos Bulgáriában az ott élő románok indított erőteljes akciót nyelvének szabadsága, tanszabadsága biztosítása és kultúrájának szabad fejlődése érdekében. A Bulgáriában élő román nemzetiségű és anyanyelvű bolgár alattvalókat elnyomják, jogukat csorbítják, kultúrájukat eltörölni igyekeznek, akik csak lehet guzsbakötik őket, megkülönböztetésben van részüik, másodosztályú állampolgárokká degradálták. Az elnyomás, a reakció természetesen tiltakozást, akciót váltott ki és ez erőteljesen nyilvánult meg a bolgár miniszterelnök bucurestii látogatása idején.

Tehát a bulgáriai elnyomott román kisebbség tiltakozik elnyomása ellen és az anyaország is segítségére siet — egyelőre csak a sajtóban — az idegen államban élő kisebbségeknek. Bucarestben helyesen értelmezik a kisebbségi törvényt és a békeszerződéseket és tekintet nélkül arra, hogy a románoknak ez a része Romániában vagy Bulgáriában él, követelik, hogy nyelvéhez, ehhez a megbecsülhetetlen kincséhez ne nyúljon hozzá senki. Ugyancsak követelik még Bucarestben, hogy a külföldön élő román kisebbség politikai egyenjogúságot kapjon, követelik még a választási és tanszabadságot és követelik még sok mindent, amiről a békeszerződések megemlékeznek és amikor a teljesítést parancsolja a huszadik század, a humanizmus és a politikai ésszerűség. Ertsük meg jól: Bucaresti követel Szófiától és az összes követelések alátámasztója, a kisebbségi elv. Most egyszerre ismét aktuális és divatos lett a „kisebbség” szó, jankiállítások rezdülnek fel, hogy valahol, egy más állam felrugja a wilsoni elveket, nem respektálja a neuillyi békeszerződés pontjait, szembehelyezkedik a civilizációval, a haladással, a huszadik század korszerűségével. Represszáliákról és retorziókról beszélnek, mert fáj, hogy a románul beszélő és román kultúrában nevelődött bolgár alattvalók nem vallhatják igaz hazájuknak Bulgáriát, fáj, hogy a Bulgáriában élő román kisebbséget mostohának tekintik.

ismételjük: nem más békeszerződésről van szó, csak a neuillyi szerződésről és nem más nemzetiégről, csak a román nemzetiségről.

Szanálási kölcsönt kér Románia.

Bratianu Vintilla memorandumot vitt magával a Népszövetséghez.

(Bucuresti, január 3.) Az Argus legutóbbi száma egy memorandumot közöl, amelyet Bratianu Vintilla pénzügyminiszter vitt magával Párisba. A memorandum részletesen ismerteti Románia helyzetét és helyzetét a jóvátételi problémában és egyben megállapítja a Népszövetség, a nyugati államok és a jóvátételi bizottság szerepét Románia helyreállításában. Az emlékirat szerint

Románia a pénzügyi terhek szabályozása után a valuta stabilizálását kívánja megvalósítani.

természetesen a leinek megfelelő árfolyamra való emelése után s azután az ország hitelét akarja megszilárdítani. Evégből kéri a Népszövetség támogatását Románia részére, amely megköveteli a hitel nyújtását olyan államok részére, amelyeknek átmeneti támogatásra van szükségük konszolidálásuk befejeztéig. Kéri Románia, hogy a nyugati államok morális, várakozó, vagy könyvelési hitelt nyújtsanak az országnak.

A Népszövetség nyújtson segítséget az országnak, mint azt Ausztriával és Magyarországgal szemben tette, azonban azt tekintetbe kell venni, hogy ez a segítség nem érintheti Románia akciószabadságát.

A jóvátételi bizottságnak viszont meg kell állapítani a jóvátételnek az egyes államokra eső részét, hogy mindegyik tudhassa, mit várhat. A szövetséges államoknak azután külön szerződéssel kell gondoskodniuk a kártalanítási összeg behajtásáról. A memorandum azzal végző, hogy a jóvátételi bizottság lehetőleg helyzetet teremtsen azáltal, hogy amikor a volt ellenséges államokat segítette, ugyanakkor elfelejtkezett az ugynevezett szövetségesekről.

A jóvátételi bizottságnak viszont meg kell állapítani a jóvátételnek az egyes államokra eső részét, hogy mindegyik tudhassa, mit várhat. A szövetséges államoknak azután külön szerződéssel kell gondoskodniuk a kártalanítási összeg behajtásáról. A memorandum azzal végző, hogy a jóvátételi bizottság lehetőleg helyzetet teremtsen azáltal, hogy amikor a volt ellenséges államokat segítette, ugyanakkor elfelejtkezett az ugynevezett szövetségesekről.

Májusban ürítik ki

a kölni zónát és a Ruhr-vidéket.

Amerika közbelépett Németország érdekében. — Helyén marad a Marx-kormány.

(Berlin, január 3.) A kölni zóna kiürítésének elhalasztásából származó

konfliktus váratlanul megnyílt

és most már erős a remény, hogy Németország és a nagyhatalmak között ebben a kérdésben

kompromisszum jön létre.

A súlyos diplomáciai válságban beálló fordulatot Amerika közbelépése idézte elő, amely értesítette az antant-hatalmakat, hogy a Dawes-féle terv végrehajtása

ellentétben áll azokkal az intézkedésekkel, amelyek a konfliktust előidézték.

Diplomáciai körök véleménye szerint a kompromisszum abban fog állani, hogy

1925. májusáig meghosszabbítják az angol megszállást

a kölni zónában, azután pedig nemcsak az angolok a kölni zónát, hanem a franciák a Ruhr-vidéket is kiürítik.

A kölni zóna kiürítésének kérdésében esedékes kompromisszumnak német részről semmi akadé-

lya nem lesz, miután valószínű, hogy

az új birodalmi kormányt ismét az engedékeny Marx fogja megalakítani.

Mértékadó berlini politikai körök ugyanis biztosra veszik, hogy Ebert elnök

Marx kancellárt bizza meg kormányalakítással.

aki a múlt kormány valamennyi tagját felveszi a kabinetbe, beleértve Stresemann külügyminisztert és Gessler honvédelmi minisztert is.

Ujabb párisi jelentés szerint a nagykövetség tanácsa áthidalta a francia és az angol álláspontot a kölni zóna kiürítésének kérdésében. A határozat indokai szerint Németország eddig nem teljesítette kielégítő módon leszerelési kötelezettségeit és ezért megvárják a katonai ellenőrző bizottság végleges jelentését, hogy megállapíthassák, mit kell még teljesíteni Németországnak az első zóna kiürítése előtt. A nagykövetség tanácsának jegyzékét már elküldték a berlini antant-nagykövetségnek, akik hétfőn nyújtják azt át a német kormánynak.

Franciaország fizet.

Az amerikai hadiadósságok megfizetése.

(Páris, január 3.) Herriot miniszterelnök ma nyújtotta át az Északamerikai Egyesült-Államok párisi nagykövetének azt a tervezetet, amelyet Clemenceau pénzügyminiszter dolgozott ki a francia adósság megfizetéséről. A tervezet mindenképp tíz éves moratoriumot állapít meg és ezt az indokolja, hogy ez idő alatt a Dawes-terv alapján a német fizetések felgyarapszanak és a jelenleg Franciaországra nehezedő terhek csökkenni fognak. A tervezet második fontos pontja szerint Franciaország 1925-től kezdődőleg azonban négy 20 éves terminusra adott idő alatt emelkedő részletekben törleszti le adósságát, amely után leszti le az adósságát, amely után fél százalékos kamatlatat fog fizetni. Az amerikai nagykövet a tervezetet megküldte kormányának.

Jugoszlávia támogatta a győztes albán forradalmat.

Az elűzött elnök szabvenciót kapott a szovjettől.

(Bécs, január 3.) A Chicago Tribune feltétlenül hiteles bécsi forrásból arról értesül, hogy Achmed Zogu, Albánia jelelegi miniszterelnöke még annak idején, Bécsben való tartózkodása idején kijelentette, hogy Pasics biztosította őt támogatásáról. A jugoszláv miniszterelnök ugyanis megígérte neki, hogy Fan Noll miniszterelnök ellen való expedíciójának céljaira rendelkezésére bocsátja a Jugoszláviában levő Wrangel-hadsereget, amely 12.000 emberből áll. A forradalom kitörése előtt aztán a Wrangel-katonákat albán egyenruhába öltöztették, fekete-vörös sapkákkal látták el őket s a teljes győzelemhez már csak az volt hátra, hogy Fan Noll vezérkari főnökét is megnyerjék a felkelő sereg számára, ami — hír szerint — sikerült is. Az a hír, hogy Zogu miniszterelnököt az orosz szovjet támogatná teljesen valótlannak, sőt Fan Noll kapott állandó szubvenciót a bécsi orosz szovjetkövetségtől. Az olaszok különben éppen tagadták meg tovább támogatásukat Fan Nolltól, sőt még annyit sem tettek meg neki, hogy egy gözöst bocsássonak rendelkezésére municiószállítás céljaira. A forradalom kitörése idején mindössze negyven láda tölteve volt Fan Noll hadseregének.

Bécsben letartóztattak egy német kommunistát.

(Bécs, január 3.) Szilveszterkor a bécsi német követségen — az osztrák rendőrség intervenciójára — egy német birodalmi kommunista képviselőt tartóztattak le, aki részt vett azon a bécsi konferencián, amelyen az osztrák kommunista párt újjászervezését tárgyalták. A kommunista képviselő — akiről kiderült, hogy Katznak hívták — letartóztatásának hírére a Bécsben tartózkodó többi német-porosz kommunisták elmenekültek.

És a kéz vérezni kezd...

Rejtélyes mumia-história a francia fővárosban. — Az ezeréves halott eljött a kezéért.

(Párizs, január 3.) Az egyiptomi mumiakról, melyekhez bizonyos átok tapad, sokat olvashattunk már. Tutankhamenék napvilágra jött előtt is. Amióta azonban a királysírok megbolygatói is hamarosan szerencsétlenül jártak, azóta a külföldi lapokban egyre-másra elevenitenek fel oly mumiahistóriákat, amelyek olvasásánál borzódzik az ember háta. Legújabbban egy párizsi lapban Louis Hammon gróf mondott el

egy nagyon különös ilyen mumiahistóriát.

Először, hogy nem is igaz az egész, de mindenesetre érdekes és jellemző. Mint novella is megállja a helyét. A grófnak, a leírás szerint, már harminnégy év óta birtokában volt egy, még Tutankhamen előtt élt

Fáraó valamelyik leányának mumifikált jobbkeze.

A mumia mellett talált leírás arról adott számot, hogy ez a hercegnő szembeszállt anyjával (a szerelmet, úgy látszik már a fáraóknál is a dinasztia érdekei szertartásaként kormányozni), miért is halálával bünhődött, de

előbb levágták jobbkezeit,

hogy így „ne lehessen része a túlvilági nyugalomban”. Harminc év szünet után át feküdt ez a kéz, elválasztva a testtől, valahol a királysírokban, míg végre egy előkelő egyiptomi család halálából a francia grófhoz került. Egyik nap azután azt vette észre a gróf, hogy a kéz, mely addig kemény és sötétbarna volt,

megváltoztatta helyzetét és mutatni kezdte kiegyesedést.

A gróf erre gyenge nyomást gyakorolt az ujra és íme az engedett a nyomásnak. Másnap pedig, legnagyobb meglepetésére,

a hus puhává vált, sőt az izületeken vércseppek voltak látványosak!

Ez 1920-ban volt. A jelenség hamarosan eltűnt, de a következő évben a kéz ismét életjeleket mutatott. 1922-ben ismét vérzett. — Ekkor egy közlegyőző, egy gyógyszerész és egy mérnök barátjával együtt figyelte meg a jelenséget és jegyzőkönyvet is vettek fel róla. A gyógyszerész azután valamikor lakkoldattal újra visszaadta a kéz merevségét. Mindez Irlandban történt 1922 októberében, a gróf feleségével együtt sürgősen elhagyta a szülőföldjüket a sünneimistamozgalmak miatt.

Utazásuk előestéjén

a kéz ismét vérezni kezdett.

Nyugtalanság a folyton megismétlődő kísérteties jelenségtől, elhatározták, hogy a mumiakezet nem viszik magukkal, hanem elhelyezik. A gróf be is tette a kezét a kandallóba, egy égő fahasábra. Mialatt felesége a „Halottak könyvé”-ből egy egyiptomi imát olvasott fel. És ekkor egy rettenetes, hihetetlenül hangzó dolog történt. A terem külső üvegajtaja nagy csörömpöléssel összetört és a belső tölgyfaajtó, mely be volt zárva egy kívülről befelé ható erő nyomásától felpattant

s két szárnya nagy zuhánással esett a szalon parkettjére.

Az ajtónyíláson át pedig egy tündéri, mintegy holdvilágított kert perspektívája tárult fel a gróf párra, miközben

a küszöbön egy mozdulatlan nő állott,

akinek azonban ekkor még csak fejét és vállait láthatták élesein. Egy pillanat múlva azonban a jelenés elhaladt előttük a kandalló felé és ekkor jobban is szemügyre vehették. Fején egy szárnyas skarabeusdísz volt, melyet egy kígyó övezett körül. O-Egyiptom dinasztiainak szimbóluma. Ez a homlokuk vakító sugarakkal lövelt szerte, ugyanígy sugárzottak a nő mandulavágású szemei és övének drágakövei is.

A kandalló előtt meghajolt a jelenség s karjaival belnyult a tűzbe. A másik pillanatban azonban újra kihúzta karjait és feje fölé emelte. A grófi pár ekkor tisztán látta, hogy

mindkét kéz ott volt a kandallóban

s a kezek sorleg alakjában voltak egymáshoz illesztve. Még egy pillanat s az egyiptomi hercegnő — mert csakis ő lehetett — viszszaesett az ajtó küszöbéig és csordátalatos szeméből egy leírhatatlan pillantást vetve a grófi párra, eltűnt. Az eset érdekességét növeli, hogy a francia lap a jegyző, gyógyszerész és mérnök neveit is közli, mint tanúkat arra, hogy az eset valóban megtörtént és nem volt csak a grófi pár szuggesztív víziója.

Halottakat arat a londoni vihar.

Borzalmas pusztításokat okoznak Angliában a megismétlődő orkánok.

Londonból táviratozzák: Az állandóan megismétlődő viharok és esőzések már eddig is óriási károkat okoztak. Az ország alacsony fekvésű helyei víz alatt állanak. Több község és házcsoporthat a világtól teljesen el van zárva és helyenként úgy a vasuti, mint az országutakon való közlekedést be szüntették. Dél-Walesben a bányamunkások ezrei lettek a viharok miatt keresetképtelenek. Az abnormális időjárás a telefonszolgáltatást is komolyan veszélyeztetli. Sok várossal az összeköttetés teljesen megszakadt és a légi forgalom is szünetel. A viharoknak több halott áldozatuk van.

— Számos női bajnál a természetes FERENC JÓZSEF keserűviz használata végtelen nagy megkönnyebbülést jelent.

TARCA

A grófné regénye

Kicsoda a kis magyar grófné, akit Jugoszláviában kémkedéssel gyanúsítanak. Hogyan lett Bognár Marcsa szobalányból Majláth grófné?

(Budapest, január 2.) Választékos eleganciával öltözködő, törekény fekete asszonyka jelent meg 1918. nyarán a Ritz-szállóban, hol a piros ernyős urna körül csupa előkelő arisztokrata hölgy szótlanul adakozásra a járókelő közönséget.

— Majláth István grófné vagyok, — mutatkozott be az idegen hölgy. Én is eljöttem, hogy felajánljam szolgálataimat. Az arisztokrata hölgyek közül senki sem ismerte a grófnét, de jelentkezését nem utasították vissza. Egyikük sem hallotta, mit sugott az urna mellé beosztott detektív-felügyelő a társának.

— Ez a Bognár Marcsa! — hangzott a csendes figyelmeztetés.

— A káplár?

— Igen. Most mint grófné szerepelek. Jó lesz vigyázni rá.

A detektívek által felismert kis fekete grófné agilisán dolgozott egészen estig az urnánál, majd a gyűjtés befejezésekor elbucszott az arisztokrata hölgyektől és hazatért Astoria-szállóbeli lakására. A detektívek természetesen követék és csakhamar összeállították

a titokzatos grófné valóban regényes élettörténetét.

Bognár Mária dunántúli földműves család gyermeke volt. Tizenhét éves korában Budapestre került és karrierjének első stációjává lett, hogy szobalány lett a fővárosban. Jobb helyeken szolgált és csakhamar elsajátította a pesti modort és fellépést, úgy, hogy a kis fahusi lány tipikus, ügyes nagyvárosi szobalány lett. Ebből az időből maradt nála egy párizsi nevelőnőnek, Geramb Mariette-nek néhány okmánya, mit később nagyszertien tudott felhasználni a szédületes karrierre bizonyára nem számító Bognár Marcsa, aki a szobalányi helyén ekkor kisebb értékű tárgyak ügyében a rendőrségen is megfordult. A háború hozta meg a szobalány sorsfordulását. A kis dunántúli lány elment a katonák után és — nem tudni hogyan — a harctérre került. Karrierjének kétségkívül jelentős etappeját jelentette az a fénykép, amely a Tolnai Világlapjában jelent meg az első női káplár címen. A kép Bognár Mariát az előírások káplár egyenruhában, katonasapkával, két csillagos zubbonyban és lovagló nadrágban mutatta meg, a kísérő szöveg pedig megmagyarázta, hogy a leány hónapokig volt a tűzvonalban, mosott, főzött, varrt a honvédeknek és ezért kinevezték káplárnak. A katonai karriert azonban megakasztotta a hadsereg főparancsnokság szigorú parancsa, amely hazarendelte a frontból

nemcsak a káplárt, hanem a rang nélküli többi női katonát is, akik abban az időben tömegesen szükdöstek ki a harcvonalba.

A női káplár hazakerült Budapestre. A sors irányította lépéseit. Nem ment vissza szobalánynak, hanem felcsapott vöröskeresztes ápolónőnek. Az egyik hadikórházban szorgalmasan, nagy odaadással ápolta a sebesült és beteg katonákat, akik hálás szívvel gondoltak a fáradtságot nem ismerő, önfeláldozó fiatal ápolónőre. A kórház egyik ápolója egy fiatal, széke, tartalékos huszárhadnagy volt. Az ágya fölé elhelyezett táblán a következő név állott:

— Majláth István gróf.

A súlyos idegrázkódást átélő fiatal hadnagy mentőangyalát látta az ő önfeláldozó hűségét ápolónőjében és ami gyakran megtörténik lábbadozó betegek-nél, a hála érzése szerelemmé nőtt szívében. Bognár Mária sem hátrította el ezt az érzelmet, sőt nem sokkal később, amikor a huszárhadnagy felkelt betegségéből, bekegyezett abba, hogy titokban megesküdjének.

A háború utolsó hónapjaiban a főváros közönsége sokat látta együtt a fiatal grófi párt. Mindenütt megjelentek, ahol a válogatott társaság fordul meg. De azután a kis fekete grófné egyedül maradt. A gróf idegbetegsége kiújult és szülei szanatóriumba helyezték, hogy ott teljesen kigyógyíttassa magát. Bognár Mária többé nem is látta férjét, aki an-

nak rendje és módja szerint elvált tőle. Majláth Istvánné grófné tehát ismét egyedül maradt, vagyontalanul, támasz nélkül. Beleköstolt a nagyuri életbe és azt tovább akarta folytatni. Az Astoriából a Pannoniába költözött és azután sorra járta a budapesti jobb szállodákat. A bérkérdések elintézése körül sok baja támadt s mivel a grófné neve már túlságosan ismert volt a szállodások körében, hol leánykori nevét, hol báró Geramb Mariette-nak, az egykori nevelőnőnek bárói rangra emelt nevét használta fel. A teljesen vagyontalan, de előkelő életet élő grófné ellen egymás után érkeztek a feljelentések a rendőrségen. A változatlanul elegáns fekete asszonyka sűrű látogatója lett a Zrínyi-ucca sárca épületének, ahol számtalanszor kellett igazolnia magát a legkülönbözőbb ügyekben. A rendőrség őrizetéből mindig sikerült kiszabadulnia, moha a toloncház fenyegette. Legkényesebb ügyei idején is előkelő szállodában lakott, társaságokat fogadott. Előkelő ismeretségekre tett szert, voltak ismerősei egyes külföldi diplomáciai testületekből és ezért a rendőrség állandóan figyelte, mert újból feltámadt a gyanu, hogy kémkedéssel foglalkozik. De semmi komoly terhelő momentum nem merült fel ellene. Körülbelül egy év előtt elhunyt Budapestről.

Most azután, egy év múlva Belgrádból érkezett a hír az egykori női kápláról, a titokzatos

Furfangos szélhámosság

Munkanélküli órák mint miniszteri kiküldött.

(Saját tudósítónktól.) Furfangos csalót tartóztatott ma le a timisoarai rendőrség. Az utóbbi hetekben egy munkanélküli timisoarai órák, Büchel Odón ügyes módját találta ki a pénzkeresésnek. Elegánsan felöltözve végigjárta a különböző temesmegyei községeket, ahol miniszteri kiküldöttnek adta ki magát, akit a minisztérium azért delegált, hogy a községek templomóráit kijavítsa. Nagyszerű, biztos fellépésével sikerült a községek vezetőit félrevezetni és így mindenütt miniszteri kiküldöttnek járó fizetéssel fogadták. Vinga községben előre értesítette az előjáróságot érkezéséről és deputáció várta az állomáson. Elkérte megbízatásának tárgyát és 15.000 lejrt kért az órá javításáért, amit szó nélkül megadtak. Félóra múlva azonban megdöntötte magát és 20.000 lejrt kért, amit a miniszteri kiküldöttet respektáló előjáróság szintén elfogadott, sőt nagy bankettet rendezett az alküldött tiszteletére, amelyre Timisoaráról hozatták a pezsgőt. Az órákat mindenütt szépen rendbehozta, mert ügyesen dolgozott és senkisé gyanította, hogy szélhámossal van dolga. A napokban a temesmegyei Kiszeto községben járt, ahol szétverte az órákat, felvette a 20.000 lej honórariumot, azonban ugylátszik ott a munka nem felelt Büchelnek és megszökött a pénzzel. A község vezetősége feljelentést tett az alküldött ellen, akit a timisoarai rendőrség ma le is tartóztatott és átadott az ügyészségnek.

grófnéról, aki összeütközésbe került a szerb rendőrséggel. A belgrádi jelentés szerint Majláth Mária grófiné Budapesten egy évvel ezelőtt egy japán katonai attaséval utazott el Konstantinápolyba. A japán katonai attasé a török fővárosból tovább utazott és magára hagyta a grófnét, aki Törökországból Belgrádba tette át székhelyét. Majláth Istvánné grófiné Belgrádban is az érdeklődés középpontjába került. A szerb fővárosban csakhamar mindenki megtudta, hogy a kis fekete magyar grófiné, aki állandóan fiatal diplomáták kíséretében jelent meg Belgrád előkelő éttermeiben és mulatóiban, a „Majláth grófi családdal perben áll, tízezer hold földet követel és noha a földreform miatt nehézségek merültek fel, a pörös ügyek elintézése után nagy vagyon vár rá.” A grófiné ügyesbajos dolgairól, kalandos históriáiról hónapokig beszélt egész Belgrád. Feltűnt az is, hogy sok diplomáciai ismerőse van a magyar grófinénak és szemet szurt a belgrádi rendőrségnek, amely a kémkedéssel gyanúsított grófiné ellen nyomozásba kezdett. Néhány nappal ezelőtt azonban a grófiné váratlanul eltűnt Belgrádból és az ottani rendőrség értesülése szerint Svájcba utazott, nem tartván szíkságosnak, hogy a szerb rendőrség vádja alól tisztázza magát.

Ausztria visszaadja a Habsburg-vagyont.

Bécsből táviratozzák: A keresztényszocialista párt vezetősége elhatározta, hogy bizottságot alakít, amelynek az lesz a feladata, hogy revízió alá veszi az elköszöi törvény alapján elkohzott Habsburg-vagyont. A Párisban székelő nagykövetség tanácsa szintén foglalkozni fog a kérdéssel.

Diktatura készül Olaszországban.

Mussolini ragaszkodik a hatalomhoz.

(Róma, január 3.) Az ellenzéki lapok elnémitása miatt Olaszország hírszolgálatát teljesen hiányos és zavaros. A helyzet azonban Mussolini miniszterelnöknek holnap a kamarában mondandó beszédével tisztázódni fog, ki fogja ugyanis jelenteni, hogy

a fascista-kormány minden áron és mindenkével szemben el van köteleve a rend fenntartására az országban.

Egyes ellenőrizhetetlen táviratok szerint a kormány hívei fel akarják szőlítani a kormányt, hogy hirdesse ki a diktatúrát és táporjon el minden ellenkezést. Hír szerint a kormány liberális

tagjai le akarták mondani, de a kormány fascista tagjai nem merik a felelősséget egyedül vállalni és ezért

a liberálisokat minden esz-közzel maradásra bírták.

Mussolini holnapi beszéde után vita lesz és előreláthatólag a kamarára bizalmat fog szavazni a miniszterelnöknek. Nyugat és Észak Olaszországban a kommunisták, a fascisták és a rendőrség között több helyen összeütközések voltak. Holnapra a fascisták Rómába nagygyűlést hívtak egybe, a kormány azonban az izzó hangulatra való tekintettel saját pártjának a nagygyűlését is betiltotta.

Egy milliós házvétel bonyodalmai.

A visszaesínált házvétel. — Amikor a kiköltözésből családi tragédia támad. — A nobilis vevő és a becsületes ügynök kijátszása. — Dráma, amelyből már délutánra vigjáték lesz.

(Saját tudósítónktól.) Basch Simon aradi földbirtokos röviddel ezelőtt eladónak tette Strada Alexandri (Salacz-uccai) szép földszintes házát, amelyet Spitz Tivadar fatermekelő vásárolt meg tízezer dollárért. Most került nyilvánosságra, hogy ennek a házvételnek furcsa és eddig legalább is szokatlan bonyodalmak támadtak. Mikor Basch Simon elhatározta, hogy házát áruba bocsátja, az ügyet Halmi József ismert aradi ingatlanügynök vette kezébe és hosszas fáradozás után sikerült is vevőt találnia Stern Gyula, a Lomási Erdőpar t. vezérigazgatója személyében. Halmi elvitte a vezérigazgatót a Salacz-uccai házba, összehozta az eladót a vevővel és miután Stern vezérigazgatónak tetszett a ház, késznek mutatkozott a megvételre. Basch Simon tízezer dollárt kért, amibe a vevő belement. Megkötötték a szóbeli megállapodást, precizizálták az ügynöki jutalékot és abban is megállapodtak, hogy másnap délután elmennék dr. Kell ügyvéd irodájába, ahol aláírják az írásbeli szerződést. Másnap délelőtt Basch Simon sápadtan állt be Stern Gyula vezérigazgató hivatalába és kétségbeesetten panaszkodott:

— Vezérigazgató ur, lehetetlen nyelbeütni az üzletet. Rettentő családi tragédia származik abból, ha eladom a házat, melyben már évtizedek óta a családommal együtt lakom. Nem tudunk megválni tőle. Nagyon kérem, tekintsen el a vételtől.

Stern Gyula nobilis és konciliáns ur, aki egy finom gesztussal csak ennyit válaszolt:

— Kérem, Basch ur, igaz, hogy nekem már költségeim voltak, mert a dollárokat előre kellett beszerezni és ki vagyok té-

ve annak is, hogy vesztők az árhullámzás következtében, az ügyvéd munkát is fizetnem kell, de mindezekről eltekintek. Nem akarom a házát családi tragédia árán birtokomba venni. Elállok az üzlettől. Volt szerencsém...

Basch Simon boldogan elrohant és még ugyanaznap délután elment egy másik ügyvéd irodába, ahol aláírt egy adásvételi szerződést, ezuttal azonban Spitz Tivadar fatermekelővel. A vételár itt is tízezer dollár volt, de valószínű, hogy a délutáni vevő valamely más előnyt is biztosított, mint a délelőtti. Csodálatos dolog, hogy a fenyegető családi tragédia délelőtről-délutánra, tehát rövid pár óra alatt elmult. Egyszerre nem lett olyan fontos, hogy ki kell költözködni a régi hájlekből.

A házvételnek azonban bonyodalmak keletkeztek. Halmi József, aki heteken át fáradozott, amíg vevőt talált és akinek a vevője már teljesen kész üzletet is kötött Basch Simonnal, követelte a maga közvetítési díját: **nyolcvanezer lejt**, amit azonban az eladó nem akar megfizetni. Halmi, aki úgy érzi, hogy őt kijátszották, ügyvédje, dr. Kele Gyula utján pert indított Basch Simon ellen 80.000 lej jutalék erejéig és most az aradi törvényszék polgári tanácsa fog majd pontot tenni ennek a modern házvételi regénynek a végére.

Erzberger gyilkosai újból Budapesten vannak.

A kiutasított Schulz és Thylessen a Szózat szerkesztőségében laknak.

(Budapest, január 3.) Erzberger német birodalmi miniszter gyilkosait: Schulz Henriket és Thylessen Henriket — mint ismer-

teket — a magyar kormány nem adta ki Németországnak, hanem mint alkalmatlan idegeneket kiutasította őket az országból, saját kívánságukra Románián keresztül Törökország felé. Törökország azonban nem fogadta be őket s így Schulz és Thylessen titokban visszatértek Magyarországra. Ugy látszik, hogy valaki mégis csak megtudta a titokzatos visszaszökést, mert a budapesti főkapitányság a napokban jelentést kapott arról, hogy a Rózsaucca 111. szám alatt a Stádium-nyomda épületében a Szózat fajtvedő politikai napilap szerkesztőségében közel két hét óta két idegen fiatalember lakik. Mára virradó éjszaka aztán megállapítást nyert, hogy a Szózat szerkesztőségében Zsilinszky Endre fajtvedő képviselő főszerkesztő szobájában valóban ott alszik két német fiatalember, akik minden jel szerint azonosak Erzberger gyilkosaival. Az országos főkapitányság — amelynek hatáskörébe az ügy tartozik — ennek ellenére sem tett eddig intézkedést a Magyarországra visszatért gyilkosok letartóztatására.

HOGYALLA?

1925. január 3-án 100 lejért adták nálunk:

2.60 svájci frankot,
9.52 francia frankot,
38.000 belföldi magyar koronát,
37.000 osztrák koronát.

Zürichben 2.6250 frankot

Párisban 9.70 frankot

Budapesten 37,800 koronát.

Három ország bírósága

Itélkezik a Reinitz-féle ügyben.

Magyarország nem adja ki a gyilkossággal vádolt bűntársakat.

(Budapest, január 3.) A magyar külügyminisztérium közölte a román kir. ügyészséggel, hogy Zajthy Lajos és Zajthy Ferenc kiadatását a büntetőtörvénykönyv 5., 10. és 17. §-ára való hivatkozással megtagadja. Az egyik Zajthy ugyanis katonai szolgálatot teljesít a magyar hadseregben, a btk. 5. §-a értelmében nem adható ki. A 10., 17. §-ok alapján pedig nem adják ki a Zajthyakat, mert magyar honosoknak tekintik őket. Amikor ugyanis — így szól a megtagadás indoklása — a Zajthyak a gyilkosságot Reszgepiskolton elkövették, a trianoni békeszerződés még nem volt ratifikálva s így a magyar külügyminisztérium a Rozmarin-gyilkosságot ebből a szempontból magyar területen elkövetett bűncselekménynek tekintti.

Ilyenformán a két Zajthy fölött magyar bíróság fog itélkezni s a Reinitz-ügy ezatmári főtárgyalásán csak fel fogják olvasni vallomásaikat. Szóval a Reinitz-ügyben három ország bírósága itélkezik: Reinitz fölött román, kassai bűntársai fölött csehszlovák és a Zajthyak fölött magyar.

Igmándi kúrák otthon.

Minden háztartásban áldásos, ha késél van egy üveg SCHMIDTHAUER-féle Igmándi keserűvíz, mert szükség esetén reggelizés előtt fél pohárral használva gyorsan és alaposan eltávolítja fájdalom nélkül a gyomorban és belekben rejtőző csirákát számtalan komoly betegségeknek a elejét veszi ezáltal a baj további fájódásának a szervezetben.

Kapható minden gyógyszerárban és jobb fűszerüzletben. Az „Igmándi” nem tévesztendő össze másfajta keserűvízzel.

A hozományvadász.

— Pesti Hetek —

A házasságközvetítő: Milyent tetszik parancsolni?

A hozományvadász: Félbarnát, kékszeműt, magas karcsu alakot innen a harmincon és millárdokat, lehetőleg tul a harmincon.

A közvetítő (fényképet mutat): Ez ki lesz?

A vadász (puskáját megmozdítva): O, pompás.

A közvetítő: Hány inge van uraságodnak?

A vadász: Kettő. Egy, ami rajtam van és egy hálóing, ami otthon van.

A közvetítő: Ez uraságod erre fel akar gazdagon megőszülni?

A vadász: Oh, hogyan.

A közvetítő: Fityegj! Én addig be sem mutatom uraságodat a hölgynek, amíg nem lesz egy tucat nappali, fél-tucat hálóing, negyedtucat pizsamja, két tucat selyem alsónadrág, három öltöny világos uccai, két öltöny sötét esti ruhája, két raglánja, egy télikabátja, egy városi bundája és tizenkét pár cipője.

Mert tetszik tudni, hogy teszi az embert.

A vadász (dühösen): Kérem! (Mégsej el.)

Az uridivatkereskedő: Meltőztatik parancsolni?

A hozományvadász: Kellene pár dollog részletre. Meltőztassék a csillag (*) fölötti listát elolvasni.

A kereskedő (félajánlat): Uraságodnak van valami rendes foglalkozása?

A vadász: Nincs.

A kereskedő: Ha ön valamelyik nagy banknak a titkára volna, szívesen állnék részletekben is rendelkezésére.

A hozományvadász (mégsej): Kérem! (Dühösen el.)

Vezérigazgató: Mit parancsol?

A hozományvadász: Kérem, én titkár szeretnék lenni.

Vezérigazgató: Mi címen?

A vadász: Azon a címen, hogy van egy tucat nappali, fél-tucat hálóingem, negyedtucat pizsamám, két tucat selyem alsónadrágom, három öltöny uccai, két öltöny sötét esti ruhám, két raglánom, egy télikabátom, egy városi bundám és tizenkét pár cipőm.

A vezér: Eihal (Becszengeti a titkár.)

Titkár: Parancs!

A vezér: Ön el van csapva! (A hozományvadászhoz): És ön fel van véve.

A hozományvadász (boldogan): Köszönöm! (Elrohan az uridivatkereskedőhöz.)

A házasságközvetítő (félénken kopogtat a bankban a titkári szoba ajtaján.)

Titkár: Lehet.

A házasságközvetítő (bátortalanul fényképet vesz elő és a titkár orra alá tartja): Meltőztatik emlékezni erre a képre? Félbarna, kékszemű, magas, karcsu alak, innen a harmincon és millárdjai tul a harmincon...

Titkár (dühösen): Mars ki innen! Hát mit gondolsz, mi vagyok én? Hozományvadász?

(L. K.)

Kegyelmet kaptak a kínai lázadók.

Pekingből táviratozzák: Egy ma kiadott kormányrendelet az összes lázadóknak megkegyelmezett.

AZ URILEANYBÓL JÓSNÓ LETT...

Maurer Etel furcsán tragikus életfolyása. — Szülői házból a színpadra. — A követ rokona mint kémnő. — „Itt nyugszik a követ — kutyája.”

(Saját tudósítónktól.) A sors sokszor nagyon különös utakra tereli az embert, aki pályafutása végén áttekintve életét, keserűségekkel mondja: ezt nem így akartam és nem így gondoltam el. — Akkor már rendszerint késő és a sors üldözöttje — legtöbbször — már csak azt a percet várja, amikor a halál bejelenti: Finita la comedia. Az aradi Magyar Király szállodában az egyik kopott szobát egy Justina név alatt működő jósnő foglalja el, aki valahia jósmódu aradi urileány volt, akivel a sors különös játéka érdekes pályafutást járatott végig.

(Iskolából a színpadra.)

Maurer Etel egy jobbmodu aradi család gyermeke. Iskolai elvégzése után elhatározta, hogy színi pályára lép. A színpad varázsa rabul ejtette a fiatal leányt, aki mindenáron — még szülei heves ellenzése dacára is — műszínesznő akart lenni. Budapestre utazott és az egyik színiskolában sajátította el a színjátszás titkait. Budapesti tartózkodása alatt megismerkedett egy Redewag nevű férfivel, aki a belgrádi portugál konzul öccse volt. Megtetszettek egymásnak és megesküdtek. Azonban a fiatal asszony nem élt boldor családi életet és a mikor látta, hogy a fővárosban amúgy sem képes érvényesülni, egy vándorszíntársulathoz szerződött. Békésen megvezetett férjével és utaiak elváltak. Szülei a háború kitörése előtt meghaltak és kisebb vagyont hagytak leányukra, aki erre otthagytva a színi pályát s Aradra utazott.

(A konzul kutyája.)

Még a házasságkötés idején a fiatal asszony a konzultól egy kutyát kapott ajándékba, amelyet mindenhol magával vitt. Aradon egy ideig rokonainál lakott, nemsokára azonban kiköltözött Uj-aradra és a becsben tartott kutyát is magával vitte. A kutya azonban nemsokára jobblétre szerdült. Tulajdonosnője valósággal kétségbeesett és megkérte az akkori gyepmestert, Borbély Gábort, hogy temesse kis ládikában a gyepvár sarkába és jelölje meg a helyét. Borbély a jó borral való ellenében szívesen vállalta ezt, egy kis fatáblát is készített, hogy megjelölje a helyet, ahová a kutyát temette. Az asszony megbizta, hogy a táblán vesse ki, hogy ki nek a kutyája „nyugszik” ott, azonban egy kis hiba történt. A „kutya” szó nem fért ki s így csak annyi került a táblára: Itt nyugszik Alfréd Bauduin Redewag portugál konzul. — A felirat nagy derűtséget okozott azok között, akik látták és a be nem avatottak sokáig törték fejüket, miképpen is kerülhet egy portugál konzul az aradi gyepvárre. Nehány

év múlva azonban a tábla eltűnt, hogy hova, azt senkisé sem tudja.

(Letartóztatják mint francia kémnőt.)

Az ujaradi hatóságoknak feltűnt Redewag né levelezése, amelyet a Belgrádban levő konzul rokonával folytatott, látták, hogy többször kapott tőle pénz is és azzal gyanúsították, hogy kémkedik a franciák javára. Letartóztatták s csak nagynehézen sikerült tisztázni magát a vádak alól. Végül sógorának közbenjárására szabadon engedték, az országot ellenben el kellett hagynia és ekkor Redwagné Berlinbe utazott.

(Jósnő lesz a volt színésznőből.)

A színi pályából kiábrándult és a német fővárosban az okkult tudományokkal kezdett foglalkozni a változatos sorsu asszony. Állandóan spirítiszták társaságába járt és felfedezte magában a jóvendőlátás képességét. Mivel anyagi helyzete sem volt rózsás, ezt a tudását gyakorlatilag is felhasználta és szép jövedelemre tett általa szert. Az összeomlás is Németországban láthatta. Elhatározta, hogy felkeresi ismét szülővárosát. Aradra nemrég érkezett meg és rokonainál lakott. A rokonokat szinte kétségbeesett különös kívánságaival. Például nem volt hajlandó a jól megvetett ágyba felkúlni, hanem a szekrény tetefiére aludt. — Ott közelebb vagyok az Istenhez — jelentette ki. Kívánságának eleget tettek és nem egyszer mosolyogva nézték végig, amikor egész tornaszati mutatványt rendezett, hogy rögtönzött ágyába jusson.

(Finita...)

Jelenleg is Aradon tartózkodik. A konzulrokon pénzküldeményei már nem keresik fel és így egyedül, saját erejéből kell megélnie. A jóslás ugylátszik nem jövedelmez és mellékesen nyelvtanításokkal foglalkozik. Így sem sikerül azonban nagyobb jövedelemhez jutnia. Rokonaitól elköltözött és jelenleg a Magyar Király szálloda egyik kopott szobájában tengeti életét és most, a szomorú finis alatt gyakran felsóhajt: — Hej én ezt nem így gondoltam. — És mint a többi életüldözött ő is a megváltó „Finita la comedia”-t várja keserű megtört szívvel... (—osi.)

STINHAZAI MŰVESZET

Az aradi Thália-kabarcában ma este 9 órai kezdettel színre kerül az új Rott és Steinhardt-műsor Győző Alfréd és Inke Rezsővel a főszerepekben. Kallós Ferenc új kupiékkal, Jon Sirian és Margareta Buzeu új mássorral.

Budapesti színházak másora. Budapestről jelentik: A *Renaisance-színház*, ez a nívós budapesti színház a jövő hétre ismét elsőrangú műsort állított össze. Még mindig Lengyel Menyhért

pompás vigjátéka: „A waterlooi csata” dominálja a műsort, amelyet a színház péntek kivételével egész héten át műsoron tart. Pénteken a „Szeretn” megy. Kedden, Vízkereszt délutánján „Csókoljon meg”, ez a költő bohózat megy, amit vasárnap délután szintén megismétel a művész személyzet.

Kocian Jaroslaw, akiben a közvélemény Paganini művészetének egyetlen örökösét látja, folyó hó 14-én tartja aradi hangversenyét. Jegyek már kaphatók Oláh Sándor és Társa könyvkereskedésében. — Ugyanott kaphatók Kocian fényképes levelezőlapok is.

Tragédia a hálószobában, Szemükben reszketett a kék, Egy csirké-fogó és a tehetetlen törvény, Ot perc az uccán, A költő végzete, Szivarok, stb. című szenzációs cikket közöl az „Aradi Fáklya” mai legújabb száma.

A legolcsóbb képes folyóirat az Illustration, 30 lejért számonként Sándor hírlapirodában, Arad.

Illustration 30 lejért Sándor hírlapirodában, Arad.

Az Aradi Filharmonia Egyesület január 22-én, Arányi Ferenc hegedűművész közreműködésével hangversenyt rendez az aradi Kultur palotában. A jegyárusítást a Scher-hag-cég fogja intézni.

Az Erdélyi Élet legújabb számának szenzációi: A bódító politika; Az erkölcsös lakó (Egy pikáns lakásper kulisszatitkai); Riport a kivézető néniről, a piros harapásról és a szükséglakás konjunkturáról; Virágárusleány, aki színésznő akar lenni (Vannak még jó bácsik a kávéházakban); Ez Arad! (Kintzig János, dr. Marcus István, Hargittay Bertalan és dr. Nagy Sándor portréi); Az udvarló ne hagyja magát, vagy: minden jó, ha a vége jól Tomból a könyvüzora; stb., stb.

Meghalt a Bánát történetírója.

Hogyan lett a kovácslegényből tudós történész.

A Bánát történetének első megírója Böhm Leo ma meghalt Fehértemplomban 92 éves korában. A történetíró érdekes karriert futott meg, amennyiben egyszerű kovácslegényből lett nagy tudással rendelkező történész. Böhm Leo Fehértemplomban született 1833-ban, mint egyszerű kovácsmester gyermeke. Atyja nem iskoláztatta és mikor felnőtt, mint kovácslegény dolgozott atyja műhelyében. Amikor apja meghalt, eladta a műhelyt és borkereskedő és bortermelő lett. Szép jövedelme volt, ami lehetővé tette azt, hogy tudásszomját kielégítse. Állandóan tanult, főleg a Bánát történetével foglalkozva. Az első történeti munkát 1861-ben adta ki német nyelven, azonban az akkori időkben nem fogyott a német kiadás. 1867-ben jelent meg a munka magyarul. Ezt az első munkát tökéletesíteni akarta és 1910-ben megírta a Bánát részletes, bő történetét, amelyet azonban szerény anyagi viszonyai miatt nem volt képes kiadni. Tisztelői a közeljövőben jelentetik meg a művet, amelyre az öreg történész majdnem fél életét szentelte.

A100 esztendő Jókai

Amikor Jókai született, új csillagok ragyogtak fel a magyar égen. — Az írófejedelem élete, szerelme, első házassága.

(Saját tudósítónktól.) Február 18-án kerek egy századja lesz, hogy Rév-Komárom városában világra jött a legnagyobb magyar író, akinek emlékét megüli nemcsak a magyarság, hanem bizonyára megüli mindenütt a világon, ahol még a szépet és jórt látkesedni tudnak az emberek.

Ha visszanezünk egy századdal, szinte elborzadunk, micsoda csillagjaink voltak akkor fölkelőben! A Zakán futása akkor került nyomdába, a kis Aranyt öreg édesapja akkor tanította betűre a porban, a melankolikus Tompa nyolcadik esztendejét járta a buskomor Gümörben, Petőfi Fél-egyházán tanult futkosni. Széchenyi az Akadémiáért tüzelt s Kosuth már gyűjtögetett valahol Zemplénben...

Ebben az esztendőben születik a kékszemű kis Jókai. Tudjuk, milyen gonddal nevelték a szülei háznát a lányos természetű félénk fiúskát. Később is, amikor Pápa-ra, majd Kecskemétre került, szinte napról-napra beszámolt édesanyjának a Komáromba küldözgetett ragaszkodó leveleiben. Ezt a szokását mindvégig megtartotta. 1845-ben Pesten volt s írói körökben feltűnt már, mikor az általa pontos másolatban közölt levelet küldte Komáromba:

„Pest, 1845. nov. 6. Kedves Anyám! Szívből köszönöm a küldöttkeket. A Komáromi cipő nagy dicséretben részesült s nagy dicső rök részesülnek a komáromi cipőban". S így írja alá:

„Kedves Anyám, kezeit csókolom kedves anyámnak szeretve tisztelő fia Mór fiuk".

Az édesanyjával való sűrű és meghitt levelezés azonban alig két esztendővel ezután — némi időre — megszakadt. A huszonegy éves Jókai ugyanis 1848. augusztus 29-én a szülei ház társaság nélkül, nagy titokban feleségül vette a nála tizenhárom esztendővel idősebb Laborfalvi Benke Rózsát, a Nemzeti Színház ünnepelt tagját. Az édesanyja, mikor tudomást szerez a Mór-egyes nagy hitlenségéről, kétségbeesve ír levelet Petőfi urnak. Petőfi aztán, akit hetekre felbőszített, hogy Mór az ő beleegyezése nélkül mert házasodni, megírta villámokkal tele-szórt válaszát a nemzeti asszonyoknak:

„Pest, septemb. 6. Tisztelt Asszonyom! A küldött egyetmást szíves köszönettel vettük. Laborfalvi Rózsáról nem sokat tudok, a régi barátság tökéletesen kettészakadt köztünk és örök időkre..."

Persze, a barátság nem szakadt ketté örökre. Tudjuk, hogy Buda visszafoglalása után talál-

koztak megegyezően egy örömlárkban s ott kibékültek. Talán ekkor, talán csak Petőfi halála után juthatott Jókai birtokába Shelleynek, a nagy angol költőnek Lipcsében 1844-ben (németül) megjelent könyve, amelyet Jókai haláláig megőrzött. Ez a könyv most a Petőfi-ház egyik Jókai szekrényében van. Az első oldalán ennyi: Jókai Mór. Lent jobbról egészen a sarokrészen ennyi: Petőfi Sándor.

Érdemes elkapozgatni a Jókai hátrahagyott könyvtárában is. Ahogyan volt olyan könyv, amelyet ceruzajegyzeteivel ne kísért volna lapszálon. Így például végigolvasa *Ipolyi* 1854-ben megjelent *Magyar Mythológiá-ját* s a középső lapján bemehagyott egy fogpiszkát. Jegyezzük föl mindjárt, hogy jobb fából készült, mint a mai fogpiszkálóké. Szokásuk.

„Életem legérdekesebb emléke“!

Kilép a csendből egy halkszavú, csendes ember. — Réthy Viktor, az aradi nyomdászok neszora. — Az „Alföld“ halála és egyéb dolgok egy elmúlt világból.

Olyan halkszavú és csendes ember ez a Réthy Viktor, mint a milyen csak az lehet, aki több mint félszázadot a könyvek között morzsol le. És a beszéde is olyan lágyan hangzó, mint a régi zenélő óra szordinós muzsikája. Semmi erőltettség, idegesség, türelmetlenség, a múlt század emberei nem is ismerték azt, csak derű, nyugodtság, finomság és előkelőség. Aki ötven esztendeig társalog a könyvekkel, az mind iynémé válik. Még a lakása is mentes minden ciraságtól: régi butorok, rajzok, metszetek, a falon Zichy Mihály gyönyörű két rajza, az 1848—49. és az 1867. a magyarság két történelmi dátuma. Ott díszlik még Luthier Márton egy reliefe, mert a 72 esztendő Réthy Viktor, a kiérdemesült könyvnyomdász, újság- és könyvkiadó, nagy lutheránus. Amikor arra kérem, hogy szíveskedjék feltáradni az elmúlt Arad nagyjainak és kiválóinak a patinás galériájába, huzódzik, sehogysen akar rálépni az első lépcsőfokra. Azt mondja, hogy hetvenkét esztendő csendben morzsol le, hogy is ígghetne ott az ő portréja, a szerepjátszók között. Lassan, fokról-fokra liad csak fölfele a galéria lépcsőjén, közben megáll, pihen és csodálkozik, hogy az is érdem, ha valaki a magyar könyvkultúrát terjesztette egy emberöltőn át.

Egy csendes szobában megtörik a csend.

Réthy Viktor elmondja, hogy 1870-ben jött Aradra, tizenhétéves korában, akkor belépett atyjának abban az időben leghíresebb nyomdai műintézetébe és ötvenkét évig, vagyis 1922-ig dolgozott a nyomdában. Ez talán helytelen kifejezés: dolgozott. Kultúrát

Az 571-ik oldalon — szintén lapjelzőként — bentfelejtette Budapest-Hegyvidéki Turista-Együleti jegyét. A jegyen a többi közt ez van:

10 korona 5 forint
RENDES TAGSÁGI JEGY

Ugyanebben a könyvben a csillagnevek közül ezeket húzta alá ceruzával:

„Áldomás csillag, Álmatlan csillag, Árvalány pillantása, Átkozott csillag, Bajnok csillag, Boszorkány szeme, Bujdosók lámpása, Hadvezető csillag, Haldokló csillag, Isten szeme, Lámpáshordó, Magyarország ablaka, Sárkány koronája, Székelyek csillaga, Ten gerbe kacintó, Vérszemű csillag.. stb.

Nem tudunk meghatottság nélkül gondolni a száz esztendő előtt időkre, mikor ezek a fényes csillagok indultak fölfele a magyar égen. Ma oly lent vagyunk, hogy a tekintetünkkel is alig tudunk odáig érni.

éjszakáján. Ez a lap csak uttörő volt, azután jöttek az újak, a frissebbek, az öreg „Alföldnek“ távoznia kellett. Senki sem tudta meg a szerkesztőségben, hogy a lapnak a szilveszteri száma lesz az utolsó. Még vigan készítették a munkatársak a lapot, csupán egy rövidke politikai fejeccik hiányzott az első oldalról. Ennek a helyét üresen hagyták. Este lementem és közöltem Edvi-illés László szerkesztővel, hogy nem tudom tovább megjelentetni a lapot. Az üresen hagyott fejeccik helyére a lap bucsuztatója került. Könyveztem, amikor közöltem a szerkesztőséggel:

— Uraim, ez az Alföld utolsó száma. Köszönöm a buzgalmukat, Isten velük!

— Fájt a szívem, amikor kimondtam ezeket a szomorú szavakat. A szívünk, a lelkünk, a büszkeségünk volt az öreg lap.

Réthy Viktor és Fábán Gábor.

Fábán Gábort, a nagy esztétát és korának legismertebb műfordítóját meleg és intim barátság fűzte Réthy Viktorhoz; pedig a különbség közöttük igen nagy volt. A tudós Fábán Gábornak, Arad nagy szülöttének tetszett az ambiciózus fiatal Réthy Viktor határtalan szorgalma és munkaszeretete, gyakran összeült vele diskurálni: a hetven esztendő öreg ur a huszonöt esztendő fiatal emberrel. 1874-ben a szépszávu műfordító lefordította latinból magyarra Titus Lucretius Carus „A természetről“ című munkáját. A könyvet a Réthy-nyomda készítette kiváló ízléssel és gondnal és azt a miniszterelnökség utján felküldötték Erzsébet királyné kabinetirodájába. A boldog emlékeztető és az irodalomért rajongó magyar királynénak nagyon tetszett a könyv, úgy a fordítás, mint a kiállítás és halálból egy „E“ betűvel ékesített gyémánt mellűt adott ajándékba Fábán Gábornak. Amikor a könyv készült, Réthy és Fábán hetekig visszavonultak a nyomda egyik szobájába, ahol együttesen tervezték a könyvet és minden kis részletet megbeszéltek. Fábán Gábor oly nagyra értékelte a fiatal Réthyt, hogy egy rendkívül értékes és ma már ritka könyvet, az általa fordított és 1830-ban kiadott Ossiant, amely teljesen elfogyott és csak egy példány maradt, neki ajándékozta. Most a könyv az aradi Katolikus Gimnázium tulajdona, eunek ajándékozta Réthy Viktor.

Mindezeket a dolgokat csendesen, szerénykedve mondja el, szinte szégyelli, hogy vele estek meg. A falról az egyébként zordon arcú Luthier Márton derűsen néz le Gutenbergnek erre az önzetlen hívére, lehet, hogy talán csendesen ezt mormogja hosszú szakállába: „Bár sok ilyen Réthy Viktor lett volna, bár mindenki ilyen fanatizmussal igyekezett volna terjeszteni a Kultúrát, akkor nem lett volna háború, az emberek jobban szeretnék egymást és jobban is hallgatnának az írás szavára.“

Elhallgat a beszéd... csend borul a szobára, a régi butorokra, metszetekre és könyvekre, csak

Az „Alföld“ halála.

Hogyan volt kérem az „Alföld“, azt csak a régiek, akik emlékeznek erre az újságra, tudják megérteni. 1860-ban, az újjáéledő Magyarország első bátorszávu heroldja volt és harminchat évig élt, meghalt 1897-ben, Szilveszter

a régi könyvek beszélnek még Réthy Viktorral és ő érti is a szavakat, hiszen ő adta ki őket, ő volt megteremtőjük, igaz barátjuk...

(Károly Sándor.)

HIREK

Angol humor.

A Times pályázatot hirdetett olyan anekdotákra, amelyek a humoron túl, még az angol népre különösen is jellemzőek legyenek. A pályázatra sok vidám történet érkezett be. — Az első két díjat olyan viccek nyerték meg, amelyek közül az egyik a skót zsugoriságot, a másik a skót iszákosságot gunyolja ki. Az angolok természetesen meglehetősen mosolyognak a pályázat eredményén, ami érthető is, mert nemcsak a viccek lehet mulatni, de a nekik nem nagyon szimpatikus skótok tipikus félszégein is.

A pályadíjat nyert első vicc, amely a skót zsugoriságot pellen-gézezi ki, így szól:

Egy skót suszter felesége hal-doklik. Az asszony megtört han-gon szól az ágya mellett ülő fér-jéhez:

— John, ütött a Lucsu órája. De mielőtt lehunynám a szemem, ígérd meg, hogy teljesíted utolsó kívánságomat.

— Halljuk!

— Ígérd meg, hogy nem itt temettetsz el Glasgowban, ahol az óriási zajban, piszokban, füstben nem tudnék nyugodtan pihenni. Temettess el valahol falun, virágok és fák üdítő árnyékában.

A skót suszter megértően bó-lintott:

— Hogyne... hogyne... De előbb kezdjük a sort Glasgowon. És ha látom, hogy nem pihensz nyugodtan, akkor majd megpróbáljuk fahun...

A részeg skót teljesen elázva botorkált a korcsmából hazafelé. De még mielőtt elindult volna, utolsó pénzén egy üveg whiskyt vásárolt, amelyet féltő gondnal a nadrágja zsebébe csuszatott. — Amint részegen az ötödik emeleti lakása lépcsőin felfelé tartott, megbotlott és — bizony — vagy két emeletet gurult lefelé, míg vég-re valahol egy korlátban megakadt és elnyúlt. Amint eszmélet-re tért, a nadrágzsebéhez kapott és amikor rémülten vette észre, hogy a zseb körül minden nedves, halkán motyogta maga elé:

— Remélem, hogy vér.

— Az uralkodó újévi üdvözléte. Bucurestiből jelentik: Az újév alkal-mából a székesegyházban Te Deum volt, amelyet Christea Miron metropolita-primás celebrált. Az istentisz-telet után a kormány tagjai, a minisz-terelnök vezetésével szerencsekívána-taikat fejezték ki. Ferdinánd király-nak, aki válaszában rámutatott arra,

Anglia nem engedi be a kommunistákat.

Londonból táviratozzák: A kormány megtagadta a beutazást engedélyt az orosz szovjetkövetség újonnan hűneveit alkalmazot-tainak.

Feloszlatták a horvát parasztpártot.

Bűnügyi eljárás a pártvezérek ellen.

(Belgrád, január 3.) Ma éjjel publikálták a Radics-párt feloszla-tásáról szóló dekrétumot, amely megtilt a horvát parasztpárt ré-széről harminő akciót, így előadá-sok és felolvasások rendezését, könyvek vagy lapok kibocsátá-sát. A rend ellen vétőket az állam

védelméről szóló törvény alapján szigorú büntetéssel és a közszol-gálatból való kizárással sújtják. A Radics-párt iratait és levelezését a rendőrség elkobozta, a pártve-zérek ellen pedig bűnügyi eljárást indítanak.

hogy még sok a teendő és a maga ré-széről minden munkáját az ország ja-vára kívánja fordítani. Bizik abban, hogy ebben a munkájában mindenki-nek a segítségére számíthat, aki sze-reti a népet és a hazát. Ami elválaszt bennünket az eszmében — mondotta az uralkodó — nem szabad, hogy a munkában is elválasszon egymástól. Kívánja, hogy az újévben mindenki szeretettel, kitartással és akarattal dolgozzon az ország üdvére.

— Felhívás olvasóközönségünk-höz. Karácsonyszámunkban eredeti és hiteles kutfők nyomán ismertettük a neve-zetesebb műemlékek és fogadalmi emlékek multját és keletkezését. Széles kö-rökben kellett ez őszinte meglepedést és ez késztet most önnünket arra, hogy folytassuk ezt a szép mun-kát és még intenzívebben foglalkozzunk ezzel a hálás témával. Felkérjük tehát la-punk előfizetőit és olvasóit, hogy ha birtokukban van valamilyen műemlék, fogadalmi emlék, történelmi ere-klye vagy műtárgyra vonat-kozó eredeti okmány, hogy azt feldolgozás céljából szí-veskedjenek eljuttatni a Közlöny szerkesztőségébe.

— Óriási tűz Olaszországban. Rómából jelentik: Nagy tűz pusztí-tott tegnap este a florenzi vasúti rak-tárpületben, ahol nagyértékű anya-gok voltak elraktározva. Mire a tüzet észrevették, már hatalmas lángok csaptak az ég felé. A tűzoltóság se-gítségére több csapat katonaságot vezényeltek ki és csak megrobbantott munka után sikerült több raktárt meg-menteni. Az oltásnál egy tűzoltó és két katoná súlyosan megsérült. A kár meghaladja a kilenc millió lírát.

— Átszervezik a szigurancát. Bu-curestiből jelentik: Tatarescu bel-ügyi államtitkár nyilatkozata sze-rint, teljesen átszervezik a sziguran-cát. Voinescu Romulus sziguranca-vezérigazgató állását megszüntetik s ennek helyébe három igazgatói állást szerveznek Bucuresti, Cluj és Jassy székhellyel. A cluji igazgatóság Erdélyre és a Bánságra, a Bucurestie az Olvidék, Havasalföld, Dobrudzsá-ra, a jasszi Moldva északi részére, Bukovinára és Bessarabiára terjed. A cluji igazgatóág vezetője dr. Blanu Jenő, a Bucurestie Voinescu Romulus és a jasszié Jonescu Vintila lesz. Az államtitkár a sziguranca szemlévzetének apasztását is tervbe vette. A három igazgatói állás az ál-lamtitkársággal egyenrangú lesz.

— Eljárás a szlovenszkoji püspö-kök ellen. Pozsonyból jelentik: Meg-emlékeztünk a szlovenszkoji katolikus püspökök által kibocsátott pástor-leveleiről, amelyben felszólítják hivei-keket, hogy lépjenek ki a szociálista és kommunista szervezetekből, a papo-kat pedig utasítják, hogy közönsésk ki azokat az egyházközségekből, akik nem hajlandók a katolikusellenes szervezetekből kilépni. Ilyen egyesü-leteknek tekintik az összes anarchis-ta, nihilista, szabadkőműves, szo-ciálista és kommunista társulásokat. A pástorlevele arra is kitér, hogy a katolikus hívőknek a választások so-rán nem szabad keresztényellenes je-löltre adniok szavazatukat. Aki a pástorlevele rendelkezéseivel szem-behelyezkedik, azt hitehagyottnak kell tekinteni, akit nem szabad a szentségekhez engedni, nem kap fel-oldozást és nem lehet keresztapa. A szlovenszkoji lapok közül a Lidové Noviny és a Ceske Slovo élesen meg-támadták a pástorleveleket. Szerin-tük a pástorlevele törvénybeütköz. Hír szerint a hatóságok a pástor-levelet aláíró püspökök, valamint valamennyi pap ellen, akik elolvasták a püspökök pástorlevelét, a köztár-saságot védő és a terrorelleni tör-vény alapján megindították az eljá-rást. A két lap szerint számos csend-őrhatóság már meg is tette a feljelen-tést azok ellen a papok ellen, akik a pástorlevelet kihirdették.

— A temesi alispán gyásza. Bejan Cornel dr. timisoarai alprefektus egy közeli rokonának elhunytá alkalmá-ból Dévára utazott, ahonnan hétfőn vagy kedden fog visszatérni. Helyet-tese addig Pincu Cornel dr. várme-gyei főjegyző.

— A timisoarai Vizkereszt-ünne-pég. A timisoarai görög keleti egy-ház hivatalosan közli, hogy Timi-soarán az ez évi Vizkereszt-ünnepe-geket nem a Hunyadi-hídnál tartják, hanem a hivatalos ünnepeget, me-lyen a hatóságok fejei részt vesz-nek, a gyárvárosi görög keleti tem-plom melletti hídnál, de ezenkívül minden kerületben külön ünneplik meg a Vizkeresztet az illető kerület parókiáján. A gyárvárosi ünnepe-get Tiucra Patric dr. főesperes fogja celebrálni.

— Anglia is aranybázisra helyez-kedik. Londonból táviratozzák: Az angol lapok élenken foglalkoznak

Normann és Andersen amerikai pénzemberek londoni utazásával, amit azzal hoznak összefüggésbe, hogy Anglia nagyobb aranykölcsönt szándékozik felvenni az angol font-nak aranybázisra való helyezése ér-dékébe.

— A berlini bukás bécsi követke-zményei. Bécsből táviratozzák: A megbukott berlini Barmat-koncern-ek Bécsben több nagy vállalatnál jelentékeny érdekeltségei voltak és a bukás ezeket a vállalatokat is megin-gatta. A bécsi piacon a koncern bu-kása miatt nagy izgalom.

— Halálos verekedés. Véres és ha-lálos kimeneteli verekedés történt a napokban a temesmegyei Margina községben, ahol Brezeanu községi bíró fiával mulatott. A két mulatozó összeveszett Farkas János község-beli gazdával és a szóváltás vereke-déssé fajult. A verekedés folyamán a két férfi agyonütötte Farkas Já-nost. A csendőrség mindkettőt letar-tóztatta.

— Gould asszony selyemharis-nyái. Gould Edith asszonynak, Frank J. Gould, az ismert amerikai nábob elvált feleségének harisnyái tegnap újra foglalkoztatták a párisi törvényszéket. Gould Edith asszony néhány hónappal ezelőtt egy párisi üzletben 80 pár selyemharisnyát vá-sárolt és az árával adós maradt. A cég a számlát a nő férjének prezen-tálta, aki azonban megtagadta a számla kiegyenlítését, mert, mint monda, válópórt indított a felesége ellen. Az üzlettulajdonos erre Gould asszonyt pörölte és a bíróság el is marasztalta a harisnyák árának megfi-zetésében. Gouldné megfélebbzte az ítéletet, de a felsőbb bíróság tegnap megerősítette az elsőfoku bíróság ítéletét, tehát Gouldné maga köteles kiegyenlíteni a számlát. Gould asz-szony nem hagyta annyiban a dol-got, mert most már férjét akarja be-perelni, hogy az fizesse meg a 80 pár harisnyát.

— Flammarion a repülést tartja az influenza legjobb ellenszerének. A világhírű francia csillagász, Camille Flammarion, aki aggkorában szenvedélyes spiritiszta lett és még korábbi munkáinál is fantasztikusabb történeteket eszel ki, most ismét szenzációs felfedezést tett. A több mint hatvan éves csil-lagász ugyanis azt állítja, hogy a röpüléssel lehet legjobban gyó-gyítani az influenzát és a náthát. Nemrégiben légihajón hosszabb utat tett s amikor ismét földet ért, nagy meglepetésére észre vette, hogy influenzája, amely évek óta gyötri, teljesen megszűnt. Flam-marion saját tapasztalata alapján mindenkinek ajánlja ezt a „légi kúrát”. Érdekes, hogy megfigye-lését kézzelfogható tények is igaz-szolják. A felső levegőrétegek, a melyben nincsen por, jó hatással vannak a tüdőre, sőt egy ameri-kai rokkant, aki gránátrobbanás folytán elvesztette beszélőképes-ségét, 4500 méter magasságban váratlanul megszólalt s azóta ren-desen beszél.

— Nő a munkanélküliek száma Ausztriában. Bécsből jelentik: A munkanélküliek száma a legutóbbi időben ismét hétézerrel emelkedett, úgy, hogy újévkor a munkanélküliek száma meghaladta a száznegyvenkétezeret.

— Házasság. Dr. Schiannen Béla aradi ügyvéd december hó 28-án kötött házasságot Linhardt Gréttel, Hohenelbén (Csehszlovákia.)

— Villamos és teherautó. Karamboja Budapesten. Budapestről táviratozzák: A Lehel-uccában egy A. jelzésű villamos a nyugati pályaudvartól kiindulva, az egyik mellék-uccából kikanvarodó teherautomobilnak rohant. A teherautó teljesen felfordult és a villamos első perronja összetört. Heten súlyosan megsebesültek, akik közül kettőt a kórházba szállítottak, a többiek pedig a lakásukra vitték. A vizsgálatot megindították.

— AAC évi közgyűlése f. hó 4-én d. e. 11 órakor az aradi városházán.

— Irodai cikkek Kerpelnél Arad.

— Mereskovskij összes művei Sándor hírlapíródában, Arad.

— Conan Doyle spiritiszta módszerrel kutat egy gyilkos után. New-yorki újságok jelentése szerint sir Arthur Conan Doyle, a Sherlock Holmes kalandjainak világhírű írója, aki az okkultizmusnak lelkes híve, megvásárolt egy házat, amelyben B. Ewell nevű embert meggyilkoltak 1920-ban. A tettest a mai napig sem tudta kinyomozni a rendőrség. Conan Doyle kijelentette, hogy a házat kísérleti célokra vette meg, hogy a gyilkosság színhelyén végezzen spiritiszta kísérleteket s a saját módszerével kinyomozza, hogy ki volt Ewell gyilkosa. Az amerikaiak érdeklődéssel várják az író kísérletének eredményeit s közben Doyle könyveit olvassák. Ha a kísérlet nem fog eredményre vezetni, a nagy író semmiesetre sem fog a házra ráfizetni, amelynek megvásárlása amerikai stábi reklámfogásnak látszik.

Jön! Jön!
Nabszolga
királynő
a színen legnagyobb filmstárné

A legolcsóbb és leg-
jobb raglánok,
férfi- és női
ruhák
Szántó és Komlós
cégnél 5007

2. sz. form

Meghiusult a politikai béke Magyarországon.

Az ellenzék visszautasította a házelnök közvetítését.

(Budapest, január 3.) A demokratikus ellenzéki szövetség tagjai között megjelent Szeitovszky Béla a nemzetgyűlés elnöke, hogy békítési akció kezdeményezésével a szövetség tagjait viszályigye a parlamentbe.

A házelnök békítési kísérlete azonban meghiúsult

és emiatt nagy az izgalom, mert a mérsékelt ellenzék szívesen megragadta volna az alkalmat, hogy a meddő és népszerűtlen passzivitásból kilábaljon. Az ellenzéki

szövetség mérsékeltabb elemei most nyílt mozgalmat indítottak a passzivitás feladásának érdekében. Az egységespárti Orffy képviselő kijelentette, hogy miután az egységespárt kezdeményezése dacára sem látnak az ellenzék részéről semmi közeledést,

a kormánypárt további lépésekre nem hajlandó

mindaddig, amíg az ellenzéki szövetség nem keresi közeledés útját.

Erélyes intézkedések a kommunisták ellen.

Bucurestibe hívták a rendőrprefektusokat.

(Bucuresti, január 3.) A belügyminiszter táviratilag a fővárosba rendelte a rendőrprefektusokat. A belügyminiszteriumból nyert értesülés szerint ennek az az oka, hogy újabb kommunista mozgalomnak jöttek nyomára és a kormány

most már a legerélyesebb intézkedéssel akarja elnyomni a kommunisták felforgató törekvéseit. A határ mentén foganatosított rendszabályok következtében teljes a nyugalom.

„URAM IRGALMAZZ . . .!”

A fekete-halál felemelte kaszáját s a bűnös emberek rendre elhullottak. — Az aradi Szentháromság-szobor és a Flórián-kápolna legendája.

(Saját tudósítónktól.) Érdekes két emléke van Aradnak, amelyek az 1750-es években dúló pestisjárvány emlékére építettek. Az emlékek s az azokhoz fűződő történet már az új generáció emlékezetéből teljesen kiveszték. Csak néhány régi aradi polgár őrzi a szüleitől, vagy nagyszüleitől hallott hagyományt, hogy ősz fejjel elmélkedjenek az akkori és a mostani emberek közötti különbségen.

A régi Szentháromság szobor.

Az 1700-as évek közepén borzalmas pestisjárvány dúlt az országban sirás s jajgatás hasította át Magyarországot és ezerszámra hulltak az emberek a könyörtelen Halál ölébe.

— Bűnösek vagyunk és ez az Isten büntetése — zúgott fel a nép és térdrehullva könyörgött a csapás elvonulásáért. Végre 1751-ben elmúlt a veszedelem és Arad város akkori vezetősége Klempey Márton alispán, Edelsbacher György és De Porth Gallus polgármesterek irányítása mellett elhatározta, hogy

fogadalmi szobrot emel a pusztítás emlékének emlékére.

A szobor még abban az évben, de már elkészült és 6000 pengő forintba került, amelyet a lelkes polgárok adtak össze. A Szabadság-terren állították fel és az első alapkövet Jung Tamás serfőző, az akkori Arad egy lelkes, adakozó polgára tette le. A felszentelés nagy parádéval ment végbe és a beszédet limburgi Limburg Jenő püspök helyettes tartotta. A szobrot a vá-

ros gondozta egészen 1803-ig, amikor is Schwob Bonaventura polgármester meghalt. A városi tanács ekkor kimondotta, hogy nem hoz több pénzfeloldozatot a szobor fentartására. Egy ideig a polgárság tartotta fenn, majd átadták az aradi római katolikus egyháznak. 1891-ben határozták el a Szabadság-szobor építését és a régi fogadalmi emléket lebontották. — A szobor darabjait egy ideig őrizték, azonban az idők folyamán elkallódtak. Azóta sok-sok év telt el és a mai polgárok nemcsak a szoborról, hanem az akkori világ réméről, a pestisről is megfeledkeztek. Mindkettő ma már csak a Mult emléke. De hogy a fogadalmi emléke még is megmaradjon, esztendőkre elzött ugyancsak a polgárság adományából új Szentháromság szobor épült Aradon, amely ma is fennáll.

Az aradi Szent Flórián kápolna.

A nagy pestis elmulása idején 1751-ben nemcsak a Szentháromság szobor épült fel. Jung Tamás, a város dúsgazdag és vallásos sörözője kérvényt nyújtott be a megyés püspökhöz, hogy engedélyt nyerjen egy fogadalmi kápolna építésére, az akkori Úri-uccában. Az engedélyt megadták és még abban az évben megkezdtek az építkezést. A fogadalmi kápolnát 1753-ban szentelték fel nagy ünnepség közepette. Az idők

folyamán kihalt a Jung-család és a kápolna a rokonok, a Szabó-, Pottyondy- és Laczkovics-családok birtokába jutott. Teljesen elhanyagolták és az egykor szép kápolna a pusztulás képét mutatta. Az érdeklődés 1789-ben irányult újra rá, amikor Aradon borzalmas tűzvész pusztított. Ismét az ég haragját emlegették és a polgárság elhatározta, hogy ünnepélyes körmenetet rendez a kápolnához. Schwob Bonaventura polgármester, Milics bíró, Mich Ferenc és Pivoda városi tanácsnokok vezetésével. A kápolna 1810-ben újra gazdát cserélt és Pláth Elek, a modenai herceg jószágkor-mányzójának birtokába került. Az övé sem maradt sokáig, mert a kincstár vette át, amelytől viszont a római katolikus egyházhhoz került. Mint minden fogadalmi emléke, most a Szent Flórián kápolna is az egyház gondozásában van és az ódon kápolna, két napot kivéve, egész évben elhagyatottan áll. Május 4-én, Szent Flórián napján ünnepélyes misét tartanak benne és az aradi Önkéntes Tűzoltóság, amelynek védőszentje, odavonul. Azután még a Keresztjáró hét kedden élénk a kápolna, más-kor csend uralkodik az ódon falak között. (m. r.)

MULATSÁG

— A Romániai Vöröskereszt Egyesület aradi fiókja a hó 10-én nagy-szabásu bált rendez, mely előreláthatólag a téli szezon legkimagaslóbb eseménye lesz. A rendezőség — élén a pártianul agilis Manu tábornok-néval és dr. Botis Tivadárnéval — már napok óta minden részletre kiterjedő figyelemmel készíti elő ezt az elsőbű bált estét, mely nemcsak az aradi román társadalom, hanem egyáltalában Arad egész ur közönségének együttes hája lesz és a nemes jótékony cél szellemének megfelelően, mindenki erejéhez képest részt fog azon venni. A rendezőség ezen a héten küldi szét a meghívókat; de egyúttal közli, hogy aki bármely okból nem kapna névre szóló meghívót, azt ezután hívja meg a rendezőség a szombati bálra, melynek kedves, intím hangulata bizonyára sokáig emlékezetes marad az aradi bálak történetében.

— Kereskedelmi Alkalmazottak bálja január 31-én Aradon, a Központban.

— Január 17. az aradi izraelita jótékony Nőegylet műsoros táncestélye. A műsor minden száma szenzáció erejével fog hatni.

— Január 6. Az Aradi polgári jótékony nőegylet estélye az aradi Eötvös Kereszt nagytermében.

— Meteor-bál február 7-én.

— Fabál február 7-én Aradon, a Központban.

— Fabálra a legtöbb bálruha a Tóth szalonban készül (Arad, új Neuman-ház.)

KOPROL

Bácsi kérem, hány óra?

Abban az időben szenvedélyes mozilátogató voltam, továbbá nyolcéves. Ezen a két tulajdonságomon kívül volt még egy harmadik sajátosságom is: majd mindennap csodára felpofozott az édesanyám. Am ez a harmadik tulajdonságom alapján véve nem is volt harmadik, mert szorosban hozzátartozott az előzőhöz. Valójában én a mozi áldozata voltam: én a moziért pofoztattam föl magamat naponta az édesanyámmal. Ma már tudom, hogy boszorkányos varázslat alatt állottam: szuggertált az ugynevezett folytatódó előadás. Akkor természetesen ezt még nem tudtam és így nem értettem meg, miért késem én el mindig az első számot, aminek rendszeren ilyen-olyan címe szokott lenni: „Hogyan készült a szódavíz? (Természeti kép.)” — Elég az hozzá, hogy mindig lekéstem, viszont mikor a következő előadásban került sorra, utána nem volt szívem hazamenni, hanem még egyszer végignézttem mind a tizenhárom felvonást. Ily módon persze nem öttől-hétfőig, hanem tíztől-kenyig élveztem a fűsz vasért. Odahaza aztán volt hadd-el-hadd az „éjszakázásért.” Szegény jó apám ilyenkor sose volt otthon: szaladgált rendőrségre mentőkhöz, mert biztosra vették, hogy úgy fényolc lehetett, amikor titolsót sóhajtottam valamely kocsi alatt. Jó anyám rendszeren várt már az uccán, a kapu előtt és amikor észrevett, boldog sikoltással kapott karjál közé.

— Hát élsz még, galambom, drágaságom — ismételte zokogva annyiszor, ahányszor tellett a második emeletig, ahol laktunk.

A lakásban azonban mindig erőt vett magán, abbahagyta a zokogást, ellenben ott aztán én kezdtem istenigazában bögni. Még pedig sokkal pozitívabb okok miatt, mint előzőleg ő. Mert nagy művész volt akkoriban az édesatyám: olyan trükkösen tudott pofozni, hogy bár egészen eltakartam a képem, mégis minden pillanatban a legváratlanabb, legmeglepőbb uton-módon legálább két pofont kaptam.

Egyszer féltízig tartott a moziban az előadás. Oly busan bandukoltam hazafelé, mint még soha. Tudtam, hogy késő van, de azt már nem, hogy hány óra. A bizonytalanság csak még fokozta két ségbeesésem. Egyszerre a sötét uccában látok egy szerelmes párt és ennek igen megörültem. — Ez egy boldog nagyur, — mondtam magamban a férfit gondolván, ugyanis abban az időben minden férfit, aki nővel sétált boldog nagyurnak tartottam. Ez a boldog nagyur, aki, azt hiszem, mindössze egy sovány gimnázista volt, valószínűleg azért, hogy szép szerelmese előtt eltitkolja, hogy nincs zseborája, azon az emelkedetes estén a legraffináltabb perfidiával tépte szét azt a sovány kis vigaszomat, hogy megtudom, hány óra. Röviden ez történt: odamentem hozzá és illedelmesen megkérdeztem:

— Bácsi, kérem, nem tudja, hány óra?

— Már hogyan tudnám, — szólt, azal minden további nélkül otthagyt, s a karján, mint egy boldog nagyur.

(—th—)

Jön!

Jön!

**Rabszolga
királynő**

a színen legnagyobb filmslágere

A világ legbűnösebb városa.

**A chicagói fegyveres autósbanditák szervezete.
Meggyilkolták a banditavezért. — Zsiványtest-
őrség a temetésén.**

(Chicago, január 3.) Chicagóról nemcsak a mendemonda állítja, hanem a statisztika is kimutatta, hogy az Egyesült Államok városai közül a legtöbb gyilkosság itt fordul elő. Miután pedig az Egyesült Államok a bűnözési statisztikában is vezető helyen állnak a világ összes civilizált államai sorában, azt lehet mondani, hogy

Chicago a világ legbűnösebb városa.

A Chicago Tribune című világlap pontos statisztikát vezet a városban előforduló gyilkosságokról, s e szerint a kimutatás szerint

a múlt évben 318 gyilkosság fordult elő.

A legkülönbözőbbnél-különbözőbb esetek fordulnak elő s szinte meglepi az embert, hogy a gyilkosságok, rablások milyen veszedélytelenül folynak le a banditákra nézve. Autó és revolver, ez a két kellék, ami szükséges. Az autót lopják az uccán, mert itt az autók éjjel-nappal úgy állanak őrizet nélkül, mint a gazdátlan fák szegélyezik az utakat. Sok autótulajdonost ismernek, akinek nincs garázsa, mert nem tud vagy nem akar legkevesebb 10—15 dollárt fizetni egy hónapra a garázsban. Így az autója a lakása előtt az uccán áll. Mi sem könnyebb ilyen körülmények között, mint autót lopni. Fegyverviselési tilalom van ugyan, de ez csak a becsületes emberekre vonatkozik.

a banditák állig fel vannak fegyverkezve.

Chicagóban több jól megszervezett rablóbanda működik a lakosság s néha egymás ellen. Egyik ilyen bandavezérnek a megöltése s az azzal összefüggő események most Chicago szenzációja. Azzal kezdődött, hogy Dean O'Banion banditavezér virágüzletébe a State Streeten beállított három husz-harminc év körüli férfi és

szó nélkül rostává lőtték automatikus pisztolyaikkal O'Baniont.

Ezután elhagyták az üzletet s a közeli sarkon berregő autójukra ülve eltűntek nyomtalanul. — A rendőrség még azt sem tudja biztosan, miért követtek el a gyilkosságot, nemhogy a tettesek nevét tudná. Csupán arra következtetnek, hogy a gyilkosok ismerősei lehettek a banditavezérnek, mert az üzlet alkalmazottai hátrótták, hogy a meggyilkolt ezzel fogadta a belépőket.

— Hallo boys! (Szervuszatok tiúk!)

Több szó aztán nem is hangzott el, mert a pisztolyok megszó-

laltak. Ez az O'Banion nagyon érdekes karriert futott be. Egykoron ő is kövökdözött s tilt is egy párszor, de akkor még szegény taxisofőr volt s most dollárokból milliókkal fejezte be bűnös életét. Kényes „üzleti ügyeit” utóbb már nem kellett személyesen elintéznie, mert voltak segédei, kik végrehajtották az utasításait. Pénzével együtt a tekintélye is megnövekedett, fényesen élt s a politikai világban is szerepet játszott.

Az a virágüzlet, melynek tulajdonosa volt, csak személynyesztésül szolgált. Jövedelme, vagyona a rablásokon kívül a nálinkacsem pészéből származott. És ezt tudta majdnem mindenki, a rendőrség mégsem fűlelte le. Ne gondolja ám valaki, hogy tipikus Lombrosoralak volt; inkább egy diplomata benyomását keltette. Társa a virágüzletben, aki egyébként nem rabló, hanem szakmabeli ember volt, a gyilkosság után azt mondta az újságíróknak, hogy

„a világ legkellemesebb embere volt”.

A meggyilkolt bandavezér temetése nem mindennapi esemény volt Chicagónak. Az özvegy felhajszoltatta

Chicago legdrágább koporsóját,

mely tízezer dollárba került. A holttestet a temetkezési vállalkozó kápolnájában ravatalozták fel, mert a Holy Name nevű templom aítói, hol a meggyilkolt husz évvel ezelőtt ministránsgyerek volt, — a banda minden fáradozása ellenére zárva maradtak előle. A temetkezési vállalkozó kápolnáját még éjjel is nagy tömeg vette körül.

Ott őrködtek a banda tagjai, mint testőrök,

természetesen felfegyverkezve, s ott volt a tömeg közé elvegyülve egy sereg detektív is, lesve, hátha a gyilkosok is megjelennek.

A lapok fotoriporterei nagy buzgalommal jelentek meg, hogy mindent lefényképezzenek, de a ravatalnál pörnyújtak, mert

a testőrség elszedte és össze-törte a lemezeket.

Ellenkezni persze nem lehetett, mert amazok fegyveresek voltak, amit a rendőrség sehogys sem akart észrevenni. Amny virágot hordtak össze a barátok, a tisztelők, hogy az uccára kellett kirakni. A temetés napján már a kora reggeli órákban gyülekeztek a tömeg legálább 8—10.000 főnyi volt. Legalább ötszáz autó állott a környéken, s a közeli házak terete is tönve volt. Azt lehet mondani:

az egész alvilág felvonult s jelenléttük tömege annyira ön-

bürtette őket, hogy nyíltan mutatgatták zsebeikből revolvereik csöveit. A rendőrség, mely pedig elég nagy erővel vonult fel (ötven egyenruhás, azonkívül nagyszámú motorkerékpáros rendőr és detektív), semmit sem tett a nyilván fútoztatott törvénysértés ellen.

Szerencsés ez az esztendő.

Az 1925. év a kabala szerint bot-dog lesz.

(Saját tudósítónktól.) A vízbe-fuló a szálmászálba is kapaszkodik. A háború rémes és a béke nyomorúságos évek után mi is tessük azt a bizonyos szálmászál, melyhez hozzáfűzhessük a jobb jövőtelének reményét. Alig van azonban más, mint a kabala, melyből arra lehetne következtetni, hogy a közel jövőben ismét élet lesz az élet, nem pedig a nemzetek öldöklő harca, vagy a nyomorúságos való keserves birkózás. Nem is kell pirulnunk, hogy hitünket a kabalára építjük fel, mert a legkomolyabb tudósok foglalkoztak vele s a tudomány a történelem minden idejében kurtatta a számok értelmét.

A véletlen, vagy a törvényszerűség szülte-e azt a különösséget, hogy a történelem minden béke-éve olyan szám, melynek összege nem osztható maradék nélkül, — nem tudjuk, de hogy úgy van, azt minden békeév mutatja. Például: a frankfurti béke éve 1871 — a négy szám összege 17. A vesztfáliai béke év 1648, tehát 19. A drezdai béke éve 1745, tehát 17.

Igy megy ez végig a világtörténelemben. Ezek a számok nem oszthatók maradék nélkül és a törzsszámok különös jelentőséggel bírnak a matematikában. A legnagyobb matematikusok a tizenhetes számot a legnagyobb figyelemben részesítették és számtalan tanulmányt írtak róla. Mind nyíltan megállapították, hogy a 17 szerencsés szám.

1925. a mostani esztendő a szerencse és a béke éve lesz.

Az 1925 négy számának összege 177, az a szám tehát, amely kabalisztrikus és pythagoreikus értelemben a világtörténelem szerencseszáma. Más momentumok is támogatják azt a felfévést, hogy 1925. boldog esztendő lesz. A két-két szám kivonási művelet után tízet eredményez, melyet ha levonunk a 17-ből, marad 7 s a hetes a kabalában igen szerencsés szám. A hetes szám különös szimbolikus jelleggel is bír: 7 bölcsről, 7 virágcsodáról, 7 szépségről, 7 művészetről stb. beszélünk s a Gőncöl szekere is 7 csillagból áll. Albertus Magnus, a híres magikus negyzete, a „Sator Arepo” a 7-es mellett a 25-ös szám fontosságát mutatja ki és ha a hetest kétfős kiadásban megszorozzuk a négyzet huszonötösével, azaz 77 és 25-tel szorzási műveletet végzünk, 1925-öt kapunk.

A kabala és a miszticizmus nagymestereinek tanítása értelmében tehát az 1925. év a szerencse és boldogság esztendeje lesz. Ha nem úgy a kabala — tévedett.

KÖZGAZDASÁG

Zürichben 2.62.50, Párisban 9.70 a lej.

HELYI VALUTAÁRAK. (Január 3.) Francia frank 10.50, svájci frank 38, dollár 191, dinár 2.80, szokol 5.80, lira 8.40, angol font 925. **Kifizetések:** Budapest 380, Bécs 370, Prága 5.98, Zürich 38, Milánó 8.25, London 9.25, Páris 10.60, Newyork 193, Belgrád 2.90.

ZÜRICH TŐZSDENYITÁS. (Január 3.) Amsterdam 208, Newyork 513, London 2435, Páris 27.80, Milánó 21.62.50, Prága 15.45, Budapest 0.0070, Belgrád 7.95, **Bucuresti** 26.5, Varsó 0.000098.50, Bécs 0.0072.20.

ZÜRICH TŐZSDEZÁRLAT. (Január 3.) Amsterdam 207.90, Newyork 513, London 2436, Páris 27.48, Milánó 21.73, Prága 15.50, Budapest 0.0070, Belgrád 8.—, **Bucuresti** 2.62.50, Varsó 0.000098.50, Bécs 0.0072.25.

BÖRGYAR TIMISOARAN.

(Saját tudósítónktól.) Timisoarán a legközelebbi jövőben egy új, nagy börgyár létesül. A kezdeményezés érdeme egy nagy román pénzintézeté, amely amerikai tőke bevonásával a Józsefvárosi raktárházak mentén létesíti az új börgyárat.

A telepengedély iránti kérelemnek a város már helyt adott, úgy hogy az építkezési munkálatok már meg is kezdődtek.

Az új gyár, amely a legmodernebb gépekkel lesz felszerelve, Frank Jenő borkereskedő vezetése alatt fog állni és egyelőre körülbelül 200 munkást fog foglalkoztatni. Az új gyár csak különleges borkok gyártására rendezkedik be és a legnagyobb ilyenmű vállalat lesz a kontinensen.

= A Banca Nationala közgyűlése. Bucurestiből jelentik: A Banca Nationala 1925. február 15-én tartja ez évi közgyűlést, amelyre a részvényeseket már meghívta az igazgatóság. A közgyűlés napirendjén a mérleg bemutatásán kívül két érdekes kérdés szerepel. Az egyik jóváhagyása annak a megállapodásnak, amely 1924. július 9-én az állam és a bank között létrejött és amelyben az állam átruházta a bankra a petroleum termékek eladására vonatkozó szerződés végrehajtását. A másik hozzájárulás ahhoz a felhatalmazáshoz, amelyben az állam feljogosítja a Banca Nationalat arra, hogy a volt Osztrák-Magyar Banknak a csatolt területen levő fiókjait likvidálhassa.

A lebélyegzések új rendje. A pénzügyigazgatóság luxus- és forgalmiadó osztálya a mai nappal új rendet léptetett életbe a blokkok és a napi ıvek lebélyegzését illetőleg. Minden kereskedőnek, iparosnak és a fogyasztási helyiségek tulajdonosainak kervenyezniük kell a blokkok, illetőleg a napiıvek lebélyegzését és a kervenyenben fél kell tüntetniük a blokkok és a napiıvek számát. A kervenyeneket az 1. emelet 16. számú helyiségben kell beiktatni és beiktatás után a kervenyeneket a regiszterrel és a lebélyegzendő anyaggal együtt az 1. emelet 28. számú helyiségében kell letenni az ezzel megbízott szolga kezébe. Kervenyeneket benyújtani azonban csak hétfőn és pénteken lehet és ugyanezen a napokon lehet átvenni a kész anyagot is. A két napon dél-

BUCHURESTI TŐZSDEZÁRLAT. (Január 3.) **Kifizetések:** Páris 10.55, Berlin 46, London 920, Newyork 193.75, Milánó 8.20, Zürich 37.80, Bécs 0.0027, Prága 5.85. — **Valuták:** Napoleon 745, aranymárka 46, leva 1.30, török lira 1.05, angol font 903, francia frank 10.90, svájci frank 38, lira 8.45, drachma 3.40, dinár 2.85, dollár 191.50, lengyel marka 0.000035, osztrák kor. 0.0028.50, magyar kor. 0.0026, szokol 5.75.

A MAGYAR NEMZETI BANK HIVATALOS ÁRFOLYAMA. — (Január 3.) Prága 2188—2200, szokol 2168—2188, Belgrád 1128—1134, dinár 1108—1128, Newyork 72.680—73.060, dollár 72.230—72.810, Páris frank 3944—3964, **Bucuresti lej** 373—373, Milánó 3074—3090, lira 3054—3084, Bécs osztrák korona 102.05—102.55, London font 345—347.000.

előtt 8 órától délután 1 óráig és délután 4 órától este 6 óráig lehet kervenyeneket beadni és a kész anyagot átvenni. A kervenyenekre 1 lej 50 bani bélyeg kell tenni. Az új rendet a tolongások és visszaélések elkerülése érdekében léptette életbe az igazgatóság.

= Az aradi adóhivatal új főnöke. Az aradi pénzügyigazgatóság első kerületi adóhivatalának vezetését a mai nappal vette át Macelariu Mihály osztályfőnök, aki új beosztása mellett a régi adók likvidálását is végzi.

= Adófizetés — könyvecskével. A pénzügyigazgatóság ma kapta meg a pénzügyminiszterium adókönyvecské-küldeményeit, amelyeket a mai nappal már forgalomba is hozott. A jövőben az adók befizetése az adókönyvecskék alapján fog történni és az adóbizonysítók helyett a könyvecskék bejegyzésével fogják az adózók beigazolni, hogy adófizetési kötelezettségüknek eleget tettek. Adókönyvecskéket azonban csak egyes személyek kapnak, akik a 4 százalékos jövedelmi adón felül más adót is fizetnek és adófizetési kötelezettségüknek nemcsak vállalkozásuk után tesznek eleget. Egy adókönyvecske ára 3 lej lesz. Adóvallomási ıveket már szintén árusítanak az adóhivatalok és a közeljövőben fogják ellátni a tőzsdéket is vallomási ıvekkel.

= Az új osztrák pénzügyrendszer. Bécsből táviratozzák: Az új osztrák pénzügyrendszer egységei, az 1. a 2 és a 10 garasos fémpénz, valamint az egy és fél shillinges ezüstpénz. Az eddig forgalomban levő ezüst-shillingeseket két éven belül bevonják. Áprilisban 5, 10 és 50 shillingeseket, később 100 és ennél nagyobb értékű shillinges pénzegységeket bocsátanak ki.

MOTI

xx Az aradi Erzsébet mozgószínházban vasárnap 3. 6 és fél 8 órai kezdettel Jackie Coogan műsor: A papa kedvence.

xx Ma, vasárnap Zigotto bemutató az aradi Apollóban. Nagyszerű vigjáték-bemutató van ma, vasárnap az aradi Apolló mozgószínházban. Négy legújabb Zigotto-vigjáték szerepel a bemutató műsorán, egyet-

egyig a filmirodalom legkiválóbb bohózatát. Másfél órának minden percét végig neveti a nézőközönség és aki jól akar mulatni, most kiváló alkalma van, ne mulassa el a Zigotto-vigjátékokat megtekinteni. Az előadások 3. fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

xx A pogány istenek szigete a címe az aradi Uránia mozgószínház legújabb drámájának. Az egzotikus sziget ősi szokásainak vad levegője tölti meg a drámát, amely amellett, hogy mindig lebilincselően szórakoztató, újszerűségével sok tanulságot is tartalmaz. Az előadások 3. fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

xx Szenzáció a kínai filmatrakció az aradi „Lux” mozgóban. A népszerűvé vált „Böréger” vigjáték után egy hét felvonásos, drámai jelenetekben bővelkedő, nagyhatású film bemutatóját tartja meg hétfőn a városi színház „Lux” mozgója. A világvárosi színpadokon óriási sikert aratott filmjének címe: „Ming Toy, az ördögös kínai ur, vagy: A rab-szolgakereskedők. A címszerepét Constance Talmadge világhírű amerikai filmdiva alakítja és vízi páratlan művészetével tökéletes sikerre.

xx Vasárnap utoljára vetíti az aradi „Lux” mozgó a mulatságos „Böréger” vigjátékot. — Az aradi „Lux” mozgó előadásai hétköznap 5—7—9 órakor, vasárnap és hétköznapokon 3—5—7—9 órakor kezdődnek.

Az aradi Apolló színházban ma vasárnaptól kezdve

IGOTTO
bur'oszek az
egész műsor
keretében.

SAKK

Rovatvezető: Dr. Janny Géza,
60. NÉGYES HUSZÁRJÁTEK.

Játszották Győrött 1924.

Világos: Maróczy, Sötét: Gruber.

1. e2—e4, e7—e5. 2. Hg1—f3, Hb6—c6. 3. Hb1—c3, Hg3—f5. 4. d2—d4, e5×d4. 5. Hf3×d4, Ff3—c5. 6. Hd4×c6, b6×c7. 7. Ff1—d3, 0—0. 8. 0—0, Bb8—d8. 9. Vd1—f3, Ba8—b8. 10. Hc3—e4, Fc5—f8. 11. Ha4—c3, d7—d5. 12. e4×d5, Fc8—g4. 13. Vf3—g3, c6×d5. 14. Fc1—g5, Fg4—e6. 15. Hc3—b5, c7—c5. 16. Hb5—c7, Hf6—h5. 17. e4×h7+. Kz8—h8.

18. Vg3—h4, Vd8×c7. 19. Vh4×h5. Sötét feladja.

Rovatvezető: Dr. Janny Géza.

61. SZABÁLYTALAN MEGNYITÁS.

Játszották Melbourneben, 1924-ben.

Világos: Kostits B, Sötét: Watson C. Z.

1. Hg 1—f3, Hg8—f6. 2. c2—c4, d7—d6. 3. g2—g3, e7—e5. 4. Hb1—c3, c7—c6. 5. d2—d3, Ff8—e7. 6. Ff1—g2, Hb8—d7. 7. 0—0, 0—0. 8. Hf3—h4, Bf8—e8. 9. Hh4—f5, Hd7—f8. 10. Hf5×e7+, Vd8×e7. 11. h2—h3, Fc8—e6. 12. e2—e4, Ve7—d7. 13. g3—g4, h7—h6. 14. f2—f4, e5×f4. 15. Fc1×f4, Hf8—g6. 16. Ff4—g3, Ba8—d8. 17. Vd1—d2, Hf6—h7. 18. Vd2—f2, a7—a6. 19. Hc3—e2, Hg5—e5. 20. Ba1—d4, h6—h5. 21. B3—d4, He5×c4. 22. d4—d5, Fe6×d5. 23. e4×d5, c6—c5. 24. Bde—d3, He4×b2. 25. Bd3—b3, Hb2—c4. 26. He2—f4, h5×g4. 27. h3×g4, Hc4—e5. 28. Hf4—h5, b7—b5. 29. Fg3×e5, Be8×e5. 30. Bb3—f3, Hh7—h5. 31. Bf3—f5, Bd8—e8. 32. Hh5×g7, Kg8×g7. 33. Bf5×g5+, Kg7—f8. 34. Bg5—g6, Be5—e2. 35. Vf2—f6, c5—c4. 36. Vh6—g7+. Sötét feladja.

Jön! Jön!
Rabszolga királynő
a szezon legnagyobb filmalágeré

Báti árjegyzék:
RENAISSANCE
divatruhás
Arad, Str. Bratianu 2. — Minorita-palota. — Weitzer J.-n. 2.

100 cm. Crep Marocain minden színben — L. 190, 250, 290
Tizta selyem crep souette bál színekben — L. 376
100 cm. Crep saten gyönyörű színekben — L. 550
Crep de chen minden színben L. 450-100
Brocátok minden színárnyalatban — L. 450
Velour chiffon selyem bármely L. 750
Lammé színekben — L. 576
Arany, ezüst csipkék minden szélességben
Női és férfi téllkabát-szövetek, flanellek, parkettek előrehaladott szezon miatt, rendkívül olcsó kiárusítása.

Pogány Istenek szigete
filmszenzáció

vasárnaptól kezdve az aradi Urániában.

Futószőnyegvásár mtr. lej 98.—tól, „Renaissance“ divatáruház

Arad, Str. Brătianu 2. (Mino-rita-palota) Weitzer János-u

SZERETET

Ilyenek a férfiak. Ugy látszik, vőlegé nye nem ok nélkül féltékenykedett arra a kedves fiúra, aki — mint sorából következtethetjük — nem igen akar nőnni. Pedig ő volt az oka, hogy ön kértől elidegenedett. Ha semmi vonzalmat sem érez és idegenkedik tőle, akkor ne is menjen hozzá feleségül, hanem várjon, míg találkozik valaki mással, akit ép úgy fog kedvelni, s aki feledtetni fogja önrel azt a kedves fiút. — Öreglegény. Véleményünk szerint önnek meg kellene kérdezni a lánytól, hogy szereti-e őnt annyira, hogy ön miatt lemondana vőlegényéről. Ha van benne egy kis erkölcsi érzés, őnt fogja választani, de ha a történetek után is ragaszkodik vőlegényéhez, akkor önnek igazán nincs oka a leány után hátkódni, bár — mint sorából látjuk — önnek is tetszik az a kis hölgy. De mi tapasztalatok alapján azt hisszük, hogy annak a leánynak nem önrel volt az első kalandja és nem is az utolsó. — T. Ernő. Ha ön tudja, hogy a leány komolyan beteg, el kellett volna halasztani, hogy keserűséget okozzon neki. Ráért volna később kiméletesen tudatni vele, hogy nem viszonzozza érzelmét. Önhöz, mint sorából kivesszük, testvérei igazságtalanok, mostohák voltak. Most akadt egy okos, jólelkű leányra és ép annak akar bánatot okozni? Legyen jó és kiméletes ahhoz a szegény lányhoz, ha nem is tudja őt szeretni. — H. M. I. A sárgaság nem különálló betegség, hanem csak betegség tünete, mint pl. a láz. Mint ilyen csatlakozhat sokféle megbetegedéshez. Nagyjában megkülönböztetünk kétféle sárgaságot: máj- és véréredetűt. Előbbinél a máj rendes epét választ el, de ez az epetak összenyomása miatt (pl. hurut, epekö, daganat folytan) nem folyhat le a bélbe, felszivódik a vérbe: a második alaknál a máj működése valamely oknál fogva hiányos (mérgezősek, infekció, idegbehátás, stb.) és nem tudja megtisztítani a vért az epeköpző anyagoktól. 2. Ennélfogva a gyógykezelés is sokféle. Leggyakoribb a bélhurutból eredő sárgaság mely diéta és rendes orvosi kezelés mellett négy hét alatt gyógyul. Minden tovább húzódó sárgaság gyanús valamely komolyabb és mélyebben fekvő okra, mely ellen megjelölő módon kell eljárni, daganatot, epekövet meg kell operálni. — A. Margit. Fiatal házaspár kíséretében, iekete selyem ruhában elmehet a bálba. — Gyuszi. Ön még nagyon fiatal lehet, ne vegye túlságosan komolyan, hogy az a leány nem viszonzozza érzelmét. Vagy talán szereti is őnt, de némely leány nem tudja, vagy nem akarja elárulni, hogy szerelmes. Beszéljen vele komolyan, kérje meg feleségül s ha kereken visszautasítja őnt keressen olyan lányt, akit könnyebben meghódíthat; azt is meg fogja szeretni, ha megértő, jó teremtetésűtől.

Cenzurat: Prefectura Județului.

Felolós szerkesztő:
RÉTHY JÓZSEF.

Hócipő, sárcipő

Javításokat sürgősen végez Szántó Dezső, Arad, Strada Consistorului (Batthyány-ucca) 7. sz., Fischer Mária-palota. Jutányos árak. 83

NYILTÉR.

E ruha alatt közölkésként nem vállalkozunk felelősséget.

FELHÍVÁS.

Mután Kardos Lajos borbélyüzletét Arad, Strada Barbu Delavrancea (Lahner György-u.) 2. sz. alatt megvenni szándékozom, felhívom az esetleges hitelezőket, hogy követeléseiket nálam 3 napon belül jelentsék be, mert későbbi bejelentéseket nem veszek figyelembe.

Arad, 1925. január hó 4.-én.

Zimmer Miklós fodrász,
Arad, Calea Radnei 50.

ÉRTESÍTÉS.

Tisztelettel tudatom, hogy ügyvédi irodámat Aradon, Strada Horia 2. szám alatt újból megnyitottam.
Telefon szám 39.
Dr. Bogdan Virgil, ügyvéd.

Üzlet áthelyezés.

Van szerencsém a vevőközségnek tudomására hozni, hogy üzletemet Arad, Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) 14. szám alá helyezem át.

Birnfeld Simon.

Beköltözhető

magánház 165.000 leért eladó Arad, Str. Mărășești (Kossuth-uccában). Bővebbet Arad Str. Vicentiu Babes (Kiss Ernő-ucca) 12. 113

HARISNYA

minden versenyt kizáró olcsó Bogyó A. Arad, Str. Erdő-
áron már 28 lejűl a legértékesebb nassu 13. szám

córnatűtől és legértékesebb prima córna minőségű 145 lej. — „OSETA“ harisnya 138 lej. — Kertyük, szuettarok, szeternadrágok, selyem-sálak, pamut és córnatűk, gombok stb. rövidáruk legértékesebb árak mellett.

Elegánte

bőrönd és bőrdíszmű lerakata Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-ucca) 15. — Készít és javít bőrönd és ridikült jutányosan, állandó nagy választék, olcsó árak. 145

Hölgy fodrász-terem

Arad Str. Matei Corvin 1. (Hunyadi-ucca) II.-ik udvar, I. em. jobb. Ondolás: 15 lej, hajmosás 15 lej. Manikűrözés: 15 lej, hajvágás 15 lej. Garantált hajfestés, minden színben. Levegőszárazban. Szíves pártfogást kér. SELEIAN special hölgy fodrász.

TIMISOARAI MOZI.

Bélvárosi mozi: Január 5—13.
Gyárvárosi mozi: Január 8—16.
Méhalsi mozi: Január 11—17.

Nagy szenzáció! Rendkívüli attrakció! Legeredetibb és legnépszerűbb amerikai film! Minden szenzációt kedvelő látogató részére egyformán érdekes.

„A POKOL TORKABAN.”

vagy

Stanley Kalandos expedíciója Afrikában 3 nagy részben. Monopol American film Company. A film bővebb leírását lásd a Cinema újságjában.

Játékterv. Bélvárosi mozi: I. rész jan. 5—6—7. II. rész január 8—9—10. III. rész január 11—12—13. — Gyárvárosi mozi: I. rész január 8—9—10. II. rész január 11—12—13. III. rész január 14—15—16. — Méhalsi mozi: I. rész január 11. II. rész január 14. III. rész január 17.

Felemelt helyek: 80, 25, 20, 10 és 8 L.

Jón: A BARONŐ FÜLKÉJÉBEN. Jón:

Nagy szalon dráma Mia May-al.

A kornevillai harangok.

Nagy mozimű eredeti zenével.

200-300 ezer lej kelesont

keresek ingatlan bekebelezésre. Ajánlatokat „Reális” jellegű az Aradi Közlöny kiadójába kérek. 142

Kisebb gazdaság

részére kerestetik egy szak-képzett, földmives iskolát végzett, gyakorlott egyén

mielőbbi belépésre.

Ajánlatokat „GAZDA” jellegű alatt Rudolf Mosse hirdetési iroda, Timisoara I. továbbít. 483

Gyártja:

Galvani-gyár,
TIMISOARA.

Magánház kínálat!

Ötszobás magánház souterénnel szép szökőkutas udvarral, szép felszereléssel 500.000-ért eladó.

Négyosztós magánház azonnal elfoglalható gyönyörű nagy parkkal 500.000 leiert.

Magánház 4 szobával, fürdőszobával, jövedelmező üzlethelyiséggel 360.000-ért
Magánház 4 szoba, fürdőszobával azonnal elfoglalható 350.000-ért.

Kétszobás magánház 130.000-ért.

Négylakásos bérház 230.000-ért.

Egy lakásos szállóval 76.000 leiert.

„ARGUSNÁL” Arad Strada Eminescu (Deák Ferenc-ucca) 1. 16648

Szöllő alkalmi kínálat!

Hegyalján 18 kat. hold 3 szobás urvillával, butorral 750 hektó hordóval, darálóval, 6 drb. préssel, kolnával, b-tállóval teljes felszereléssel 650.000-ért eladó.

„ARGUSNÁL” Arad, Strada Eminescu (Deák Ferenc-ucca) 1.

Ugyanitt 6 és fél kat. hold szőlő kolnával, együtt 150.000-ért eladó. 160645

Butorkereskedők, butorasztalások figyelembe!

Teljesen újonnan berendezett csiszol-dám és tükörgyáram vállat mindennemű csiszolást és új tükör, valamint régi vak tükörök újonnan való készítését. Gyáram a mai kor legkényesebb igényeinek megfelelő munkát állít elő. Szakmabeliek szíves pártfogását kéri: IGNAT PINTÉR, Arad, Piata Catedrală (Tőkölly-tér). — Gyártó: Str. Delavrancea (Lahner Gy.-u.) 1

Modern új ebédlő

elköltözés végett

eladó.

Arad, Spiru George 18. (Akác-u.)

Cementcserépgyártógép

3 drb. automata II. szám 4000 drb. vas alátétlemezzel teljesen üzemképes állapotban helyszüke miatt eladó.

A gépek üzemben megtekinthetők a Pécskai Betonipar és Cserépgyártó Pótoló (Magyarpécska) Jud.

Arad.

Rudolf Mosse 292.

Új kőbánya

Transilvániában.

Oluj határán megnyit a leg-híresebb mészkagyló-kőbánya. A kőbányanya Oluj-tól 2 km-re az országot mentén van úgy, hogy a kő minden időjárás mellett szállítható. A kő mindenféle nagyságban, quadratban és folyó-: méter szerint kapható. Megrendelések a tulajdonoshoz Sebestyén David OLUIZ intézendők.

Báii, estélyi és leányka táncruhák legizlésebb kivitelben olcsón készülnek Deutsch Anna gyermekruha üzletében, Arad, Str. Alexandri I. Rudolf Mosse 10177.

CONVOCARE.

SOCIETATE ANONIMA DE INDUSTRIE DE LEMNE SI MINE DIN SEBIS

și ține

Adunare generală ordinară anuală

În 14. Ianuarie 1925, la ora 5. p. m. în localul propriu, Arad, Bulevardul Regele Ferdinand No. 4, cu următorul program:

1. Raportul Consiliului de Administrație despre anul de gestiune 1921/22 și 1922/23.
2. Raportul Comitetului Censorilor.
3. Stabilirea bilanțului pe anii de gestiune 1921/22, și 1922/23.
4. D. scăderea Censurii de Administrație și a Comitetului Censorilor.
5. Alegerea noului Consiliu de Administrație.
6. Alegerea noului Comitet al Censorilor.
7. Eventuale propuneri.

Stimați Domni acționari, care dorești participa la adunarea generală, sunt rugați să în conformitate cu paragraful 15. din statutele, să binevoiască să de-pune actiile împreună cu cupoanele încă neexpirate, cel puțin cu 5 zile înainte de termenul adunării generale, la casieria societății anonime în Arad, Bulev. Regele Ferdinand I. No. 4.

Arad la 3. Ianuarie 1925.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE,

DEBIT.

BILANTUL GENERAL, încheiat la 31. Octombrie 1922.

CREDIT.

A C T I V A				Lei	b.	P A S S I V A				Lei	b.
Investiții	—	—	—	108.150	—	Capitalul social	—	—	—	1.400.000	—
Păduri	—	—	—	10.212.422	70	Creditori	—	—	—	9.771.815	96
Stocuri de materiale și alte stocuri	—	—	—	409.515	45	Posturi tranzitorii	—	—	—	2.137.944	35
Debitori	—	—	—	2.232.918	89						
Cautiuni și anticipații	—	—	—	192.142	13						
Numerar efectiv	—	—	—	90.605	96						
Pierdere pe 1921/22.	—	—	—	68.690.78							
Scăderea profitului din anul trecut	—	—	—	2.188.10							
				66.502	68						
				13.312.260	31					13.312.260	31

DEBIT.

CONTUL DE PROFIT ȘI PIERDERE încheiat la 31. octombrie 1922.

CREDIT.

				Lei	b.					Lei	b.
Impozite, asigurări și alte cheltuieli	—	—	—	871.163	67	Reportul profitului din anul trecut	—	—	—	2.188.10	
						Profit brut	—	—	—	802.479	83
						Pierdere pe 1921/22.	—	—	—	68.690.78	
						Scăderea profitului din anul trecut	—	—	—	2.188.10	
										66.502	68
										871.163	67

DEBIT.

BILANTUL GENERAL, încheiat la 31. Octombrie 1923.

CREDIT.

A C T I V A				Lei	b.	P A S S I V A				Lei	b.
Investiții	—	—	—	1.330.003	—	Capitalul social	—	—	—	1.400.000	—
Păduri	—	—	—	1	—	Creditori	—	—	—	269.780	85
Alte stocuri	—	—	—	18.147	—						
Debitori	—	—	—	213.605	17						
Reportul pierderii din anul trecut	—	—	—	66.502.68							
Pierdere pe 1922/23.	—	—	—	22.472	—						
				88.974	68						
				1.650.730	85					1.650.730	85

DEBIT.

CONTUL DE PROFIT ȘI PIERDERE încheiat la 31. octombrie 1923.

CREDIT.

				Lei	b.					Lei	b.
Reportul pierderii din anul trecut	—	—	—	66.502	68	Profitul brut pe 1922/23.	—	—	—	191.148	60
Impozite, binefaceri și alte cheltuieli	—	—	—	213.620	60	Reportul pierderii din anul trecut	—	—	—	66.502.68	
						Pierdere pe 1922/23.	—	—	—	22.472	—
										88.974	68
										280.123	28

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE.

Încheierea prezentelor socotele a fost examinată din partea noastră, găsindu-le în conformitate cu registrele principale și cele auxiliare și încheiate în înțelesul legii și al statutelor.

COMITETUL CENSORILOR.

Mindennemű

OLAJPOGÁCSÁT és OLAJOS-M. GOT
a mindenkori legmagasabb napiárban,
vagon és kisebb tételekben is állan-
dóan vásárolunk. Egyben ajánljuk cik-
keinket: kocsikenőcs, ablaktapasz ken-
ce, növény olajok, ásvány olajok, csont-
olaj, vasellinolaj, gépjármű, kenőcsök,
negyikréte, talkum stb. Aradi Olajipar
R. T. Arad. Sürgöny cím: Olajipar. Te-
lefon: 185 és 407. 9021

Rudolf Mosse 7040

Érmelléken

Nagyváradhoz közel

27 kat. hold szőlő

komplett felszereléssel, ötszobás uri
lakással, öt munkásházzal, pincék-
kel, melléképületekkel olcsón

eladó.

Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 32

Legolcsóbb butor beszerzési forrás

Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) 41.

Hálóok

Rudolf Mosse 7038

Ebédliők

9019

Uri és leányszobák

leggyorsabbtől a legművésziesebb kivitelben kapható.

Angro és detail
eladás.

Feltűnő olcsó
árak.

Közvetlen
a termelőtől.

Aradi Iparosok Butor és Asztalosáru Termelő Szövetkezete

**Mélyen lecsökkent az árak
női és leányka kabátokban**

PLESZ

központi ruháruházában, Arad,
a színház hátsó bejáratával szem-
ben. — Kérem a címre figyelni.

15% engedmény január hó 15-ig.

Kérem kirakataim megtekintését.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk. — Minden szó ártóképes: 2000, hétköznapi 2 lej, 50 ban! vasárnap 3 lej. — Vastagabb betűvel 5 lej, illetve 6 lej. — A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelölni. — Hirdetéseket d. u. 5 óráig vesszük fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznapi 25 lej, vasárnap 30 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetéseket szűvegyt, amelyek tartalmánál fogva eredeti céljában nem használható, así minden egyes esetben megváltoztatása, illetve helyesbítése.

Levelezés.

„4000” jellegű levél van az Aradi Köz-
löny kiadóhivatalában. 136

NYATÁLT, csinos nőgy lehetleg tisztviselő-
lő ismerettségét keresem hit havonként
5000 leuval támogatni. Házasság sincs
kizárva később. Leveleket fényképpel el-
látva az Aradi Közlöny kiadóhivatalába
kérek „Diszkrét” jelige alatt a lapban
jelölve. 164

Államháztartás.

LÁMPAERNYŐK készítését legmoder-
nabb kivitelben olcsón vállalom. Cím az
Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 300

KÖNYVELŐT délután 5—7 óráig keres
Max Molnár & Co. Aradon a főpostával
szemben.

KERESKEDŐ SEGÉD ki román-magyar-
német nyelvet szőben bírja azonnali be-
képésre kerestetik Aradra. Vas, fűszer,
technikai, gazdasági cikkek szakmájá-
ban járta előnyben. Eddigi működés és
fizetési igények közlése mellett ajánla-
tok Rudolf Mosse (Sándor hírlapirodába
kéretnek. „Jövő I.” jeligére. 10175

PERFEKT gépirót, ki az irodai munká-
latokhoz ért és románul is tud, azonnali
bepéssére keresek. Cseks gyakorlati
rendelkezők pályázatnak. Cím az Aradi
Közlöny kiadóhivatalában. 100

MEGBIZHATÓ mindenre öreg házaspár
hoz felvétetik Arad, Str. Seminarului 4.
(Sina-ucca.) 108

IDOSEBB mindenest keresek. Arad,
Calea Aurel Vlaicu No. 59/61. Özv.
Sarlota. 125

NÉMETÜL beszélő jobb nő nevelőnőnek
ajánkozik. Arad, Str. Matei Corvin. 2.
szám. 118

SZAKKÉPZETT kereskedelmi pinceme-
ster állást keres. Magánpincék közelését
is vállalja. Megkereséseket „Szakkép-
zett” jeligére az Aradi Közlöny kiadóhi-
vatalába kérés. 130

HÁZVEZETŐNŐK ajánkozik idősebb
uridőhöz vagy párhoz uridő vidékre. Cím
az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 127

BANKHIVATALNOK szűvegy, jól emiutált,
gazdasággal is rendelkező keres 8—13
éves három gyermeke mellé házvezetőtől
jó családból intelligens, erkölcsös árva
kisasszonyt, vagy fiatal uridőt. Cím A.
Popan, Orăștie. 117

NYUGDÍJAZOTT jegyző, aki a magyar
nyelven kívül bírja a román és német
nyelvet mint kisegítő alkalmazást keres.
Cím Arad, Str. General Coanda 54. 10177

MINDENES főzónó felvétetik Roth, Arad,
Str. Brătianu 11. Temesi Agrár épület. 139

URIDŐ házon kívül ruha és fehérnemű-
varrást vállal. Cím az Aradi Közlöny
kiadóhivatalában. 110

RAKTÁRNOKI vagy utazói állást keres
jó megjelenésű 24 éves egyén, Cím Ru-
dolf Mosse Arad. 10177

HÖCHPÖJÉT gyorsan és olcsó árban ja-
vitja Braun cipőszalonja Aradon a főpos-
tával szemben. 151

MANICURÓZÓ kisasszony uriszalonba
azonnal felvétetik. Cím Rudolf Mosse
Arad. 10177

KEZDŐ tisztviselő azonnal felvétetik. —
Ajánlatokat „Megbízható” jeligére az
Aradi Közlöny kiadóhivatalába. 6537

FENYKÉPÉSZER, amatőrök részére ne-
gativ, pozitív, nagyításra alkalmas vál-
lakok Arad, Str. Cogălniceanu 32. 143

OKLEVELES nőtlen vegyész-mérnök bár
milyen állást vállal. Beszéli a házai
nyelveket. Megkereséseket az Aradi
Közlöny kiadóhivatalába „Agilis” jeligével
kér. 138

DEUTSCH-RUMANISCHER Korrespon-
dent sucht sofortige Anstellung. Unter
„Verlässlich” an Rudolf Mosse Arad. 10177

Lakás.

ELUTAZÁS miatt komplett új lakásbe-
rendezés, esetleg egy szobából, konyhá-
ból, előszobából és lakással együtt
átadó. Arad, Str. Teiul Doamnei (Tél-ucca)
11., ajtó 11. 129

BUTOROZOTT szoba az állomás köze-
lében kiadó. Cím az Aradi Közlöny ki-
adóhivatalában. 134

Prosenszky József hölgyfodrász és manicűrszalon

Arad, Piața Luther 3. Speciál hajfestést vállal. Tisztviselők árkedvezményben ré-
szesülnek. Szíves partifogást kér: Prosenszky József, speciál hölgyfodrász.

PAPLANOK,

szőnyegek és vászonárak óriási választékban
a legolcsóbb árakban

Glésinger József és Fiai

cégnél, Arad, Strada Metianu (Forrai-ucca.)

Textilipari gyárvállalat

keres bukaresti lerakata részére román és né-
met nyelvet beszélő, kereskedelmi ismeretekkel
és prima referenciákkal rendelkező

nőtlen fiatalalembert, ki egyszer mind ügyes eladó.

Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 141

Vétel és eladás.

NAPTARAK viszontelárusítóknak legol-
csóbban Sándor hírlaphodában Arad,
Hajós gyógytár mellett. 10159

HÁLÓ, EBÉDLŐ és szalonberendezések,
kredenc, szekrény könyvszekrények,
írásztalok, tükrös mozdó, perzsa és
gyári szőnyegek, asztalok, fotelok, var-
rógép, különböző ékszerek, színházi sá-
lak szőrmék, storok damaszt asztal-
műek kézműmunkák gyönyörű asztali vil-
lanylámpa, sakk, gyermekjátékok, csil-
lárók, irack öltöny, férfi és női kabátok,
rézagy, nickel kina ezüst s egyéb dísz-
tárgyak, ezüst szervizok s evőeszkö-
zök stb. eladó. Arad Str. Consistorului
12. (Baththy-ucca) I. em. jobb. 1000

SERTESKANOK legelőrendű mangolica,
közsegeknek kiválóan alkalmas tenyész-
anyag Hámory gazdaságnál Arad, Strada
Eminescu (Deák F.-u.) 5. sz. 126

KEZIMUNKA csipkés zsebkendőket önöm
kivitelben veszek. Cím az Aradi Közlöny
kiadóhivatalában. 131

VESZÉK könyvtárakat, hangjegyeket
bélyeggyűjteményeket, festményeket és
hegedűket a legmagasabb árakon. Ker-
pel Izsó könyvkereskedése. 100.000 kö-
tetes kölcsönkönyvtár Arad. Telefon
385. 881

ALIG HASZNALT városi bunda real-
nutria béleléssel és télikabát valódi perzsa
gallérral játékos árban beszeresethető.
Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 132

ESTÉLYI cipőket ezüst és arany brocát-
ból 24 óra belül készíti Braun cipőszal-
onja Arad, a főpostával szemben.

ELADÓ rövid keresztúros zongora köl-
tőzés miatt. Cím az Aradi Közlöny ki-
adóhivatalában. 35

JÓKAI műveit keresik megvételre. Sán-
dor hírlapiroda Arad. 10163

ÜZLETI KÖNYVEK hitelesítő, nyomtat-
ványok, írószerek jó minőségben olcsón
Max Molnár & Comp. Arad, Str. Brătianu
sarok üzlet. főpostával szemben.

SZŐNYEGEKET, butorokat, ékszereket
antik tárgyakat, dísz tárgyakat bizomány-
ba veszek. Str. Consistorului 12. (Bath-
thy-ucca) I. em. jobb. 1000

HENGERCSOMAGOLÓ papir vastag és
vékony állandóan kapható Knieszer
könyvkereskedőnél Arad, Str. Tudor Vla-
dimirescu (Dobó-ucca.). 6581

BUTORRAKTÁRMBAN ebédlők, há-
lósobák olcsóáron kaphatók Wiegen-
feld, Arad Str. Eminescu Deák Ferenc-u.)
6. szám. 120

SOHASEM fog más szappannal mosdani
aki egyszer Földes-Héhs Borax szappannal
mosdott. Nagyszerűen habzó, jó illatu
pompás készítmény. 51

ÜZLETES.

ELADÓ egy kellemes belvárosi négyszö-
bás, parkettás és fürdőszobás magánház
elieglálható lakással. Érdeklődők fordul-
janak dr. Szalai Vilmos ügyvéd irodájá-
hoz Arad, Bul. Regele Ferdinand 12.
(Józsefherceg-ut.) 10173

BÉR és magánházak a város minden ré-
szén 3 szobás parkettás lakástól 7 szo-
bás lakásig kapható. Ugy csupán lakás
2-től 5 szobás lakásig kapható Flóra-
iroda Arad, Bulev. Regina Maria No. 10.

70 KAT, HOLD birtok lakóházzal, sok
gazdasági épületekkel, 616 és holt felze-
reléssel Arad közelében eladó. Háasz-
iroda Arad, Str. Romanului 5. (Zrínyi-
ucca.) 16587

BELVÁROSBAN gyönyörű magánház 6
szobás fürdőszobás lakással, 875 ezer
lelert eladó. Háasz-iroda Arad, Str. Ro-
manului 5. (Zrínyi-ucca.) 16537

Üzletek.

KIADÓ Arad, Piața Avram Iancu No 11.
egy nagy sarok üzlethelyiség május
1-től. 109

Oktatás.

NÉMET és angol órákat ad Lukács Ró-
zsi. Megbeszélhető 2-től fél 4-ig Arad,
Strada Brătianu 19. (Weitzer János-u.)
135

Különféle.

GARAGENAK is alkalmas kocsiszín és
istálló kiadó. Cím Központi Takarékpénz-
tár Arad. 62

PENZKOLCSONÓKET betáblázásra fo-
lyosítottok. Háasz-iroda Arad, Str. Roma-
nului 5. (Zrínyi-ucca.) 16527

ALLANDO rendelőknek előnyös heti vagy
havi részletek készítek cipőt Bran cipő-
szalon Arad, a főpostával szemben.

ELVESZETT egy szürkésbarna 6 hóna-
pos him buldog kölyökkutya „Jon” név-
re hallgat. Szíves megtaláló író jutalom-
ban részesül. Szabó Irén Arad, Piața
Elena Doamna (Süveg-tár) 6.

Utlevelekre vizumot közismert pontossággal szerez továbbra is 70 lejért a „Curier”

Gyűjtőhely: OCTOGON
dohányüzem Aradon, a Mi-
norita templom előtt. 115

Utlevelekre vizumot közismert pontossággal naponta futárindítással 70 lejért szerez

SÁNDOR Hírlapiroda
Arad, Megyeházzal szemben.

MAIROVITZ-féle tűzfűtőtelep, gőzfűtő és aprító Arad,

Calea Radnei No. 55. — Telefon: telep iroda: 667., központi iroda: 399, 400.

Legolcsóbb napi áron mindennemű tűzfűtő ölenként felvágva és aprítva. —: Rendelésre házhoz való szállítást prompt eszközünk!

Nyomatott az Aradi Közlöny szerkesztésénél. Kiadóhivatalában Arad, a főpostával szemben.